

Any III-Núm. 100

Barcelona, 16 de maig de 1935

Preu: 50 cèntims

Festes del Centenari

Hem celebrat un banquet, que... vaja!

L'entusiasme que a la ciutat i a totes les comarques catalanes ha despertat la publicació ininterrompuda d'EL BE NEGRE...

Primerament, la Comissió organitzadora havia pensat a celebrar l'apat a Belles Arts. Assabentada, però, que el senyor Batlle...

Impossible donar els noms dels assistents, ni de prop, ni de lluny. De lluny, perquè no els distingim: de prop, perquè deixaven. Basti dir que hi havia tota la Catalunya intel·lectual...

La presidència fou ocupada, ultra pels homenajats, pel nostre director espiritual senyor Pich i Pon, que duia la representació especial de sant Pancreaç...

El nombre d'assistents pujava a tres mil quatre coberts, xifra gairebé rècord, car les investigacions històriques han demostrat que els cinc mil del banquet de la victòria de la Lliga eren repetits...

L'apat fou admirablement servit, pels menjadors de l'assistència social, el gerent dels quals, el senyor Dencàs, prodigà repetidament el miracle dels pans i dels peixos...

Menú
Xarop de Xirau iodat
Raves amb bilis Esclassansius
Lluç a la Pich i Pon
Sacsos d'Aurea (no tenia fillet)
Block Giralt
Vins
Monocle Capdevila
Espumós Generalitat

No cal ni dir que durant l'apat regnà aquella companyonia que respiren totes les accions d'EL BE NEGRE. Cap al final, alguns dels comensals es lluraren a les distraccions pròpies de l'edat i d'aquesta mena d'actes. Les boletes de pa saltaven enjogassades i els tovallons descrivien corbes gracioses...

Prèvia la desaparició prèvia dels cinc-cents periodistes que assistien al dinar, començà l'emissió del discurs. Calgué lamentar la desaparició del micròfon, que el fondatare carregà al compte de les pèrdues. El secretari de la Comissió organitzadora llegí les adhesions i mostrà algunes d'illegibles, car estaven signades amb les empremtes digitals. Esmement les adhesions més importants:

President de la República, Urrutia jr., Paul Valéry, Raquel Meller, Casimir Giralt, família Frediani, «La Campana de Gràcia», Maurice Chevalier, Albert Einstein, Ramon i Cajal, «La Hormiga de Oro».

Amadeu Aragai, la Sagrada Família i les joies de la Roser. No s'hi adheriren la resta dels ciutadans. Pitjor per a ells, car no veuran llur nom perpetuat en aquest número, que, de moment, ja és centenari.

El senyor Eufemio Rodríguez oferí el banquet. Amb paraula brillant, cantà les virtuts de la bona premsa i les desventures de la professió periodística. Exaltà el sacerdoti periodístic i alludí, discretament, els beneficis morals que reporta el tenir cura de l'engendrament de la professió i dels interessos materials dels professionals. Aplaudiments unànims coronaren el bell parlament del nostre de periodistes, al qual tant devem (és una imatge, resti comprès) tots els qui laborem en aquestes columnes festives, malgrat sortir en dia feiner.

El president de l'Acadèmia catalana, senyor Esclassans, el qual aprofità aquesta ocasió solemne per estrenar el ben tallat uniforme d'acadèmic, confeccionat a les «Modes Strel», prengué la paraula per sumar les seves rimes al cor de lloances. Fèu un elogi dels Jocs Florals, dels jocs de mans i del joc de l'oca, que practica amb veritable devoció. Recordà els anys de misèria passats sota la dictadura, dels quals pensa rescabalar-se justament, produint sota el mecanatge del senyor Rovira i Virgili. Entrant ja en matèria, glossà l'esperit d'EL BE NEGRE, que segueix la corba cultural nostrada que va de Ramon Llull a Serafí Piñarra. Esclassans acabà advocant per la protecció econòmica i directa de l'Estat als intel·lectuals purs. Tots els assistents recolzaren la petició amb bramuls interessats.

El senyor Dencàs portà la veu del Govern de Catalunya. Explorà com el Consell de la Generalitat, atent als batecs del poble, no podia deixar passar un esdeveniment espiritual d'aquesta magnitud sense dir quatre «ñièrias». Lamentà que les moltes ocupacions que recauen damunt del Consell de Treball, hagin impedit a aquest de personar-se al banquet, puix que els afers culturals cauen a la Generalitat dintre la jurisdicció del Conseller d'Agricultura, sempre que el titular del Departament de Justícia i Dret es troba a Madrid gestionant el traspàs dels serveis de Governació.

Acabà el senyor Dencàs oferint-se ell i els escamots, per tot i per a tot, sempre que els de la F. A. I. no s'hagin d'ofendre.

Als homenajats no parlaren, car meditaven desesperadament. Deixaren entendre que en el moment oportú donarien una nota col·lectiva, i àdhuc insinuaren que segons les circumstàncies aconsellessin, demanarien el poder o bé dirien que volien governar. Tot-hom ho entengué perfectament, i tothom féu les seves previsions per al dia del faust esdeveniment.

A proposta de qualsevol, les sobres del dinar foren enviades al doctor Diego Ruiz.

L'acte acabà a quarts de quinze, i els concorrents desfilaron als acords de la marxa dels cabrits, ai! dels pens. Per la sortida estava previstes unes safates, la desaparició de les quals fou atribuïda a males arts i abundantment comentada.

ELS MARTIRS D'EL BE NEGRE

«El Be Negre» escola de periodistes

Com a nota curiosa, direm que a l'equip iniciador d'EL BE NEGRE en el transcurs dels cent números, hi ha hagut vint-i-tres baixes. Les nostres il·lustracions de rotatius, que els nostres redactors amb l'ajuda dels periodistes creats al redós d'EL BE.

Avui dia, un dels nostres antics redactors fa els editorials de La Vanguardia; un altre, redacta la llista d'objectes perduts i trobats als autocòmibus de la Companyia General; un altre, fa d'ordenança a la Generalitat, i, finalment, un altre ens assegura que en Lerroux li té promesa la cartera d'Instrucció Pública en el seu inajornable ministeri.

A tots ells, la nostra felicitació més sentida.

Infinitats de la casa

Són molts els ciutadans barcelonins que — uns amb intencions agressives, d'altres amb propòsits homenajadors — sovint s'intressen pel lloc de redacció d'EL BE NEGRE. A tots els agraïm llur interès, que ens veiem impossibilitats de satisfer, car els redactors del nostre setmanari són errabunds i transhumants. Gent de mals costums i de vida atzarosa i turmentada pels remordiments, tantost escriuen en els sofàs dels bordells com a l'ombra dels claustres romànics de les nostres catedrals gòtiques.

Tenen un lloc permanent i assignat: la guixeta en la qual cobren. Ara, que, com vostès comprendran, declarar la seva situació seria una cosa perillosíssima en aquests dies d'atrancaments sovintejats.

El President de la Generalitat

Sota les voltes gòtiques del Pati dels Tarongers, sentim timbres de telèfons, soroll de màquines d'escriure, ordres, rences... Activitat, gran activitat. Ens creïem que hi havia l'Estelrich, però ens ha sortit l'Alavedra. Li hem explicat les nostres pretensions vis a vis del senyor President de la Generalitat. El secretari del senyor President ha desaparegut un moment i després ens ha tornat amb un paper escrit. El paper deia: «Catalunya és lliure. Els catalans són lliures. Jo sóc lliure. La vostra publicació ha treballat esforçadament per la llibertat de tots plegats. En l'obra de la caseta i de l'hortet, almenys hi ha posat quatre mans i ha plantat mitja dotzena de tomaqueres.»

Hem sortit amb l'autògraf presidencial a la mà, radiant d'èmfasi. En ésser al carrer, el senyor Alavedra ens feia cridar per un ordenança, puix que equivocadament, ens havia donat un autògraf de l'Autògraf del primer número de La Humanitat reformada. Nosaltres, però...

Pauleta Pamies

A l'entressol del carrer de Sant Pau, en el qual la senyora Pauleta Pamies hi té instal·lada la seva acadèmia de ball. Trobem la Pauleta voltada de les seves alumnes: en Rossell i Vilar, en Pi i Arsuaga i altres menors. Li fem la pregunta i la Pauleta ens respon. —Ai, fillat! Entre EL BE i jo hi ha més comunitats (¿no es diu així?) del que sembla a pri-

En arribar el número 100 Mantes personalitats opinen sobre «El Be Negre»

En aquesta ocasió única i centenària, EL BE NEGRE ha destacat els millors i més ben pagats dels seus repòrters, a la recerca de l'opinió que als homes més il·lustres de casa nostra els mereix el nostre setmanari i les seves campanyes.

Els hem preguntat: «¿Què opineu d'EL BE NEGRE? Amb una amabilitat extremada han volgut tots ells sumar-se a aquesta obra de patriotisme pacifista i rabassaire que venim realitzant per espai de cent números.»

El President de la Generalitat Sota les voltes gòtiques del Pati dels Tarongers, sentim timbres de telèfons, soroll de màquines d'escriure, ordres, rences... Activitat, gran activitat. Ens creïem que hi havia l'Estelrich, però ens ha sortit l'Alavedra. Li hem explicat les nostres pretensions vis a vis del senyor President de la Generalitat. El secretari del senyor President ha desaparegut un moment i després ens ha tornat amb un paper escrit. El paper deia: «Catalunya és lliure. Els catalans són lliures. Jo sóc lliure. La vostra publicació ha treballat esforçadament per la llibertat de tots plegats. En l'obra de la caseta i de l'hortet, almenys hi ha posat quatre mans i ha plantat mitja dotzena de tomaqueres.»

Hem sortit amb l'autògraf presidencial a la mà, radiant d'èmfasi. En ésser al carrer, el senyor Alavedra ens feia cridar per un ordenança, puix que equivocadament, ens havia donat un autògraf de l'Autògraf del primer número de La Humanitat reformada. Nosaltres, però...

Pauleta Pamies A l'entressol del carrer de Sant Pau, en el qual la senyora Pauleta Pamies hi té instal·lada la seva acadèmia de ball. Trobem la Pauleta voltada de les seves alumnes: en Rossell i Vilar, en Pi i Arsuaga i altres menors. Li fem la pregunta i la Pauleta ens respon. —Ai, fillat! Entre EL BE i jo hi ha més comunitats (¿no es diu així?) del que sembla a pri-

mera vista. Des que va sortir el setmanari, tothom balla de cap... Si continueu, hauré, hauré de tancar l'acadèmia i posar-me a ballar poemes d'en Carrion.

Charles Riba Trobem el «Premi Folguera 1933» dintre d'una estança tan fosca com les seves. A les palpentes, li preguntem què opina d'EL BE NEGRE.

«En una antologia de la moderna lírica autòctona—ens respon Riba—no hi podrien faltar els vostres «Bens florals». Alguns d'ells són joies preades—entre el temps i la immortalitat—susceptibles de gaudi estretu.

«Senyor Riba—gossem dir-li—¿voldria traduir-nos el seu pensament en un llenguatge més...?»

«M...!»—ens ha respost el gran poeta.

Josep Gironès El campió europeu s'entrenava. D'arribada, ens ha etzibat un directe que hauria estat mortal, a no ésser que el puny del boxador va topar amb l'escapolari que portem sempre al damunt.

«¿Què opino d'EL BE NEGRE? ja veureu...»

«El menager Artero va interrompre el seu ploulan: —Mireu: al «Canari» només l'interessen els pesos ploma. Vosaltres pertanyeu al ram de la llana. Ací no teniu res a fer. Un altre dia, germà.»

El canonge Cardó Cacem l'il·lustre canonge mentre donà ordres als redactors d'EL Maffi, ficat dintre el confessorari que es parteix amb Josep M. Capdevila.

«Tinc moltes simpaties—ens diu el canonge—per tota mena d'agnus, fins i tot per aquell agnus dei, amb el qual no crec. El vostre agnus nigrus té un no sé què que el fa simpàtic. Ara, us confessaré... (no us esvereu: només és una expressió). Us confessaré que em desplaia el que no us poseu amb els capellans. Esteu venuts al bisbe!»

Josep Santpere Trobem en Santpere vestit de cap a peus. Li demanem que es posi en calçotets, i després li fem la pregunta en qüestió.

«Res, home, res... EL BE NEGRE no té punt de comparació amb aquell «Papitu Santpere» que jo vaig fer a l'Espanyol. No rieu, no! Penseu que de resultes d'allò, en Montero el cridà en Pich i Pon per dirigir La Noche. Aviam quan el vostre director dirigirà El Dia Gráfico...»

La Sra. Bonnemaison, vídua de Verdager La il·lustre dama estava inclòent mortos en el cens femení. La distraiguérem uns instants.

«EL BE NEGRE ha realitzat una tasca brillantíssima per al desenvolupament de la consciència femenina. Les dones de casa nostra, gràcies a EL BE i als perruquers, s'han tret la llana del clatell. Veureu que d'ací a uns pocs anys, només hi ha diputades, regidores, directores generals, ministres, etc... etc. El guany pel país serà evidentíssim.

Al jardí de la Lliga hi cantava un rossinyol.

La personalitat del nostre director

El Govern francès ens ha tramès una lletra oberta en la qual ens prega que li comuniquem el nom o el motiu pel qual s'entén el nostre director, a fi de fer-li arribar la corbata de la Legió d'Honor, acordada en promoció de saldo.

La modestia, tantes vegades posada a prova, del nostre director, una vegada més ha restat constada. EL BE NEGRE ha comunicat al Govern de la veïna República que, en cas de voler honorar la premsa festiva local, la Legió d'Honor corresponia de dret al director d'El Dia Gráfico.

L'HOMENATGE PEL NUMERO 100

EL BE. — Gràcies, senyors; no esperava menys de vostès

Viatgers il·lustres El Sr. Paco Madrid a Barcelona

Diumenge, en l'express de Madrid, va arribar a Barcelona el senyor Paco Madrid. Va fer el viatge en el «break» d'Obres Públiques.

A l'estació de França, esperaven l'il·lustre viatger el governador civil, Sr. Ametlla, l'alcalde, Sr. Aiguader, el Conseller de governació, Sr. Selves, el Fiscal de la República, senyor Anguera de Sojo, el general Batet, el Sr. Febrer, per la Junta de l'Ateneu, el general Marzo i el Sr. Abril, per «La Rambla». Fou comentada l'absència del senyor Maig.

En baixar del cotxe, el senyor Paco Madrid anà a donar la mà al conductor de la locomotora, que no era altre que el Duc de Saragossa. El Duc de Saragossa la hi va tornar.

El senyor Paco Madrid anava acompanyat d'un nombrós seguici, entre el qual hi havia un tal Casares Quiroga. Hom li comentà l'absència de l'Utrillo jr. Els ànims, però, s'apagaven en saber que el jove Utrillo s'havia quedat a Madrid regentant el ministeri de la Governació.

Sembla que es tracta d'una jugada de borsa per fer pujar la pesseta.

Els nens Tracorma s'han afeitats les cames.

Els escamots s'han ofert a l'alcalde Dr. Aiguader per fer de regidor.

La Veu ha començat a publicar-se en edició de butxaca.

Els de la «Lliga» han encarregat a l'escultor Viladomat un nu del senyor Cambó.

El «Graff Zeppelin» ha demanat un pal d'amarratge a la Torrassa.

En Prudenci Bertrana ha caçat un càrrec.

L'Adria Gual prepara una conferència sobre el «couplet» espanyol.

El dansari Joan Magrinyà ha estrenat un «bolero». Sembla que ho és tant de «bolero» que en Paco Madrid.

Kerensky ha donat un concert de guitarra al local de «Nostaltres sols».

El poeta Josep Carner ha tramès un pom de versos per als Jocs Florals de Riudevitlles.

El senyor Ventosa i Calvell, amb el seu yacht «Amic», ha fet tot el recorregut del Parc de la Ciutadella.

Els «Amics de la Poesia» preparen un homenatge a en Mil·la, el famós saineista del carrer de Sant Pau.

Emil Ludwig ha tret una biografia al «minuto» de l'ex-propietari lleidatà senyor Companys i Rubassa Morta.

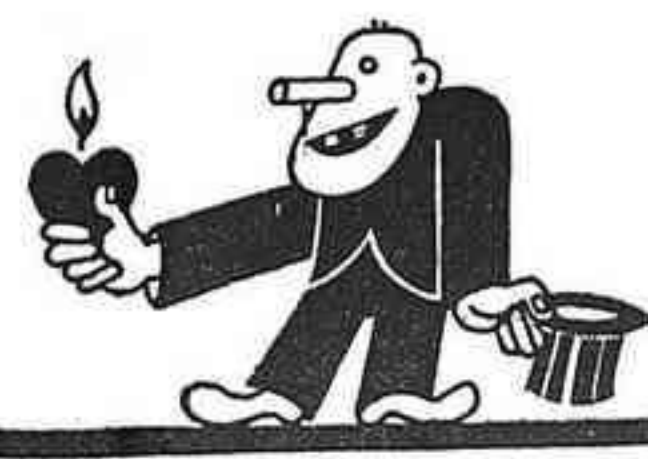
Cap a les seves velles en Rossell i Vilà se les ha donades per presumir. Els assabentats afirmen que fins usa mitjons «Mollfort's».

El senyor Trino Catastús de Sitges s'ha declarat.

D. Raymond d'Abadal ha cedid el seu queixal del seny a l'Arxiu de la ciutat de Barcelona.

El dibuixant Apa ha acabat els «derrouxos».

amb el cor a la mà

ELS EUFEMIOS VOLEN MENJAR A REUS

En el nostre número anterior as-sabentàvem els nostres lectors que el famós i mai prou vist periodista Eufemio Rodríguez està disposat a anar a fer una costellada a Reus, brillantment subvencionat per les autoritats.

En efecte: avui, en publicar el programa oficial de la romeria, EL BE NEGRE s'apunta tres tantos: Primer: és el primer rotatiu seriós que el publica; segon: confirma la seva informació anterior; i tercer: es demostra que el tal Congrés és una rifada. Heus aci el programa oficial:

CONGRÉS:

El IX Congrés de la Federació Indrà lloc enguany a Reus, del 2 al 4 de juny, sota el següent programa:

Divendres, dia 2, nit. Sessió d'apertura.

Dissabte, dia 3. Sessió de treball, visites, excursió a Sàlou (dinar a la terrassa de la H. U. S. A.) i al Parc Samà. Funció de gala.

Diumenge, dia 4. Excursió al Paní de Riudecanyes, banquet ofert per l'Excma. Ajuntament de Reus, visites i Sessió de clausura.

Aquest programa podrà tenir modificacions i ésser millorat amb alguna altra excursió.

Tot plegat, per fi, dona la impressió que aquesta ximpleria no s'arribarà a cometre. Si l'Eufemio vol dinar dos dies seguits, s'haurà de dedicar al timo de les misses o al del portuguès, procediments força més remuneradors que l'anar a empatiar les autoritats quan han estat seriosament advertides per EL BE NEGRE.

—Que voleu rebre? ¿No sabeu que hi ha vago de la construcció?
—Però si porto formatges!
—Bé, sí, però són de Mahó.

UN ALTRE MR. BLOCH?

A La Humanitat del 3 de maig aparegué la següent notícia que, si més no, qualificarem de sospitosa. Diu així:

PER A REMEIAR LA CRISI OBRERA

Es troba a Barcelona el senyor Fèlix O. Erquidari, gerent de «Prensa Latina», el qual, segons se'ns ha dit, ve a exposar a la Generalitat un assumpte de gran importància que reduiria les proporcions de l'atur forçós a Barcelona.

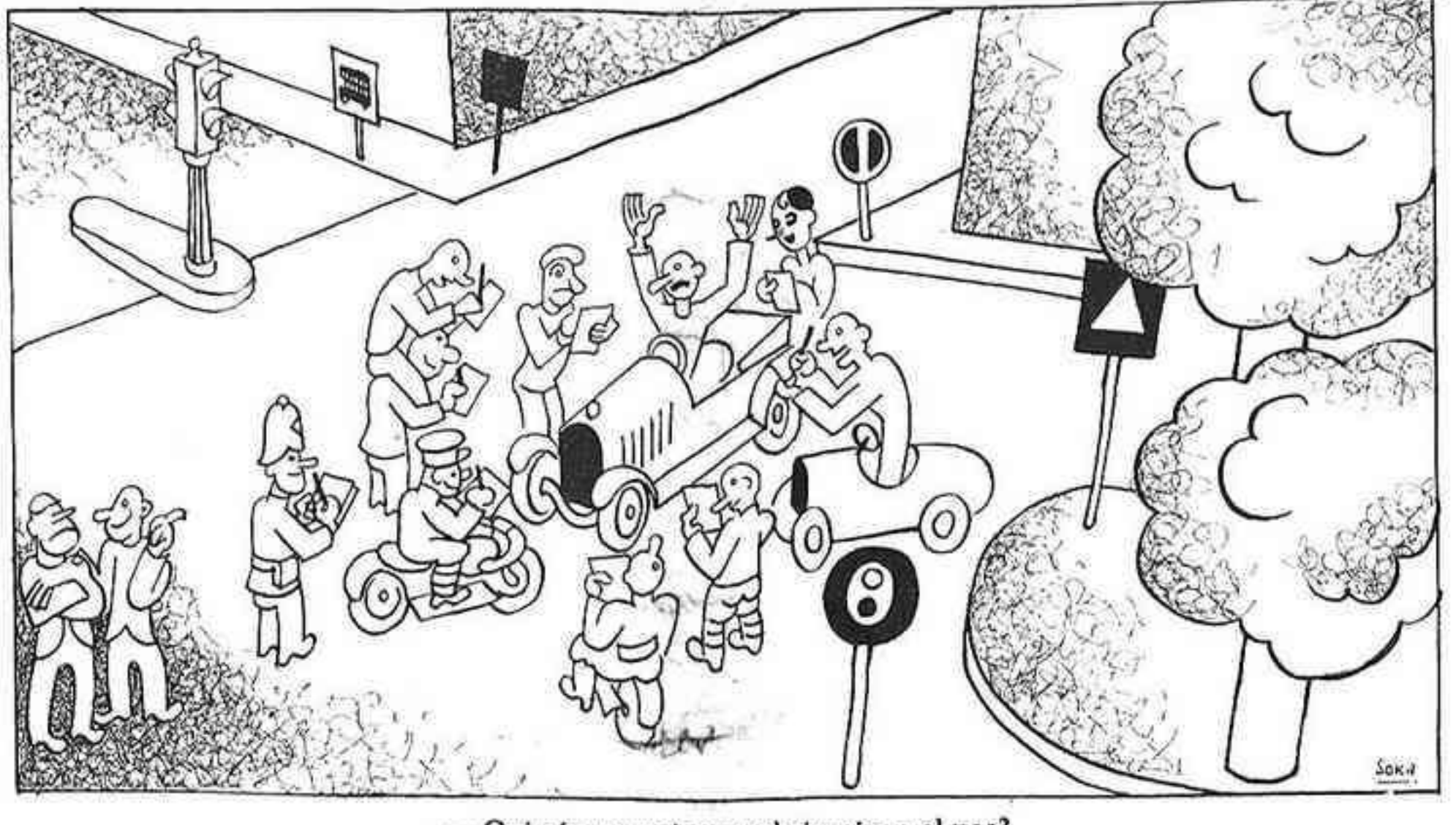
Si l'afar va endavant, preveiem una altra agressió contra Mossén Manuel Brunet.

EL FISCAL DE LA REPUBLICA

En certs medis ha sorprès el nomenament del senyor Oriol Anguera de Sojo per a Fiscal de la República.

Diguem de seguida que aquests medis són precisament els que ignoraven que des de fa pocs temps l'ex-governador de Barcelona comptava amb la preciosa amistat del senyor Paco Madrid.

Els qui vulguin fer carrera política, ja saben, doncs, on s'han d'adreçar.

— Qui són aquests que obstrueixen el pas?
— Els inspectors de circulació.

ELS BENS FLORALS

100

Cent voltes EL BE NEGRE, amb sorna i a sang freda, ha estarrufat la llana per places i carrers, cent voltes ha ficat cent peus a la galleda i ha fet que es desfermessin cent fèrtils muliaders.

El BE, que, com no ignoren, és bèstia de principis, d'ençà que van parir-lo en un recó de pis, ha anat traient el morro per tots els municipis per veure si hi havia senyors de compromís.

A dins la casa gran i a dins la casa pública, la seva pota austera no ha pres cap duro fals; ha vist on arribava de la República, en les honestes gal·lades de Casimirs Giralt.

Ha vist del Consistori les llàgrimes i penes, les ànimes benèfiques que hi perden els diners; ha fet l'ullet sollicit als pobres Pellicanes i ha dut cinc de la dolça a tots els Aiguaders.

Del Parlament autònom coneix els vius i els marris, i aquells que amb llurs orelles poden tocar-se el nas; on són les pessigolles dels baladrens Canturris i on dormen les milícies del general Denkas.

La veritat més pura nodrint-lo amb ses mamelles, ha fet que no l'enganyin les dones ni els cataus; ha descobert l'higiènic Pociello Forradelles i ha descobert noranta germans Xiraus Palaus.

Ha descobert la trampa, la bomba que s'enterra; ha descobert la infàmia i el simple tarugué, i ha dit als de la dreta, i ha dit als de l'esquerra, i ha dit als qui els aguanten que beuen a galet.

Enmig de les pistoles de la ciutat tranquila, i dels qui ens volen perdre i ens volen atacar, El BE, sense immutar-se i sempre sent barrila, ha dit quatre floretes a l'Àurea de Sarrà.

Atent amb els qui manen, sollicit amb les dames, sens carregar de pebre les lletres i els nimots, no ha anat ni una vegada amb la cua entre cames, ni quan el perseguien els bèllics escamots.

El BE, sense enfadar-se, sense fer bromes grasses, ha entrat en els immobles dels ciutadans més fins; els nois de casa bona llegint-lo en les terrasses, coneixen les espècies que hi ha de Tudurns.

Coneixen la política amb tots els poti-potis, coneixen l'existència d'un home peculiar, que encara s'enamora i encara du bigotis, que és natural de Huele i es diu senyó Aguilar.

S'enteren de la moda que es du i que més agrada, que els Fontbernatés són propis per dur-los sense guants, que l'Esclassans se'l posen per'nà fer una fontada, i que el Carrion és peça que es du per fè els gegants.

Que el Rossell és un gènere que vesteix molt i abriga, que el Pi Sunyer s'aguanta de costures i traus, que els mitjons Terradelles sembla que van fer figa i que el Lluhi no es porta ni aquí ni a can Pistraus.

El BE NEGRE es disposa a anar cantant-les clares, cent cops fa que les canta, mil cops les cantarà; farà les excel·lències dels pares i les mares, del noi de la portera i l'oncle capellà.

Amb cent dimarts que corre ja ha après un xic a viure. Coneix de l'alegria les delicades fonts, i pot jurar que encara ens queda un tip de riure mentre duri la raça de tots els Pies i Pons.

El BE, del que aquí ens passa no es plany ni s'encaparra; farà el que més convingui d'acord amb els moments: xiulets, o tombarelles, o pams de botifarra, tot coses que distreuen i no molesten gens.

DIPLOMACIA MONTESSORIANA

El jove Mario Montessori fa un manager insubstituïble en el curset que la famosa doctora dona a la nostra ciutat.

Es remena, es belluga d'amunt i d'avall, és altament galant amb la concurrència a les lliçons, a la qual de tant en tant dirigeix frases tan delicades com aquesta:

—El que no le guste, ya lo sabe: ala, ala...—seguit d'aquell soroll tan característic que es fa amb la llengua quan es vol expressar que algú se'n vagi.

Per evitar que faltessin deixebles a classe, es va enginyar, prenent per suplent de la seva funció una senyoreta estrangera, que va exercir la seva funció fiscalitzadora amb més severitat que un inspector de l'Arrendatària amb un decimis de tabac.

Aquesta preferència per les senyorettes estrangeres assistents al curs, demostrada en molts altres detalls, no ha deixat de molestar bon xic les indígenes. D'aquesta molestia va arribar alguna notícia a les orelles del senyor Montessori, que, en ocasió de trobar-se reunit amb una colla de deixebles catalanes, els digué:

—Oh, ustedes, sé que están molestadas por las atenciones que tengo a las señoritas extranjeras. Pero es porque ellas son mucho más inteligentes que ustedes. Pero para que vean que las quiero hacer contentas también, ahora les diré un par de cosas que van a costar a lo mejor, es posá a fer:

—¡¡ ¡¡ ¡¡ ¡¡ ¡¡ ¡¡ ¡¡

ENCARA UNA PIQUIPONIANA

El senyor Pich i Pon ha posat un anunci demanant un bon esmoler perquè li faci de groom al seu despatx particular.

Preguntat sobre la causa d'una tal decisió, ha declarat que sempre havia sentit a dir que els esmolers (ell volia dir amulets) porten sort. Sembla que té el propòsit de recobrar el seu antic laïcisme si la cosa li dona resultat.

—¿I com s'ho arreglaran els de l'Esquerre sense els radicals?
—Ara rau que ja en saben.

UN CANDIDAT A LA VISTA

El senyor Francesc Massana, conegut amb l'agut sobrenom d'«El Pinyal», pert en assumptes municipals, fa cosa de vuit dies que ha recobrat la llibertat de paraula i d'acció. Es diu si amb els coneixements que té de la cosa pública, pensa presentar la seva candidatura a les properes eleccions de regidors.

QUE DEU HAVER PASSAT?

A la sessió de l'Ajuntament d'ara fa quinze dies, un del públic va sentir el senyor Ullé que deia al senyor Giralt:

—Yo ya he terminado contigo. Lo que ha hecho últimamente no tiene nombre. Hemos acabado para siempre.

Des de la sessió passada, el senyor Ullé, que seia sempre al costat del senyor Giralt, s'ha instal·lat al costat del senyor Santamaría, que és a l'altre extrem dels escons.

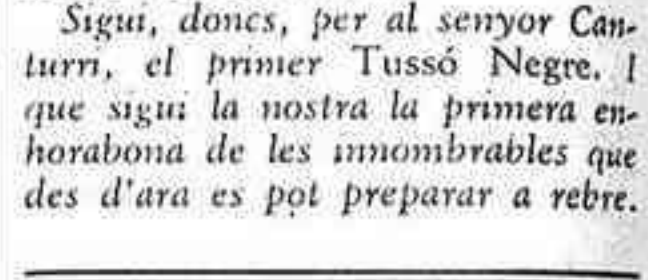
HONORIFIQUES L'ordre del TUSSO NEGRE

L'ORDRE D'«EL BE NEGRE» — EL BE NEGRE no seria digne del seu nom si amb motiu del seu número 100 no marqués l'efemèride amb alguna obra que faci perdurar data tan gloriosa. Es per això que hem triat aquestes emocionants circumstàncies per instituir l'ordre del Tussó Negre, distinció honorífica que, com la Legió d'Honor francesa, i l'ordre de la República espanyola, servirà per assenyalar a l'atenció dels ciutadans els patriotes benemèrits que per llurs actes o accions (?) siguin mereixedors del públic homenatge.

L'ordre del Tussó Negre es repartirà amb un rigorisme i una serietat que no val la pena de precisar, tractant-se, com es tracta, d'una institució d'«EL BE NEGRE». Les persones que resultin condecorades, ho seran per llurs legítims mereixements, i mai per producte d'influències, suborn o amenaces.

Ningú més indicat, doncs, per inaugurar aquesta galeria de ciutadans il·lustres, que el jove diputat senyor Canturri, el qual va declarar l'altre dia al Parlament que a la tendra edat de vint-i-cinc anys l'havien engranyat fent-lo anar a una manifestació de sometents en honor de Primo de Rivera. El senyor Canturri es pensava que es tractava d'una manifestació catalanista, error explicable en aquells temps de Dictadura.

Sigui, doncs, per al senyor Canturri, el primer Tussó Negre. I que sigui la nostra la primera enhorabona de les immemorables que des d'ara es pot preparar a rebre.

Frivolitats

Els escamots han anat al que fou Palau Reial de Pedralbes, s'han enfilat a la façana i han tapat amb quatre quatre plafons on hi rumbegen a cadascun tres floros de lis.

Després, a cops de martell, han fet a miques l'escut que aquest matí encara lluïa el tòisó i la corona més reials que hom pugui imaginar-se.

Baixant de Pedralbes han anat a Coll-Blanc i han catalanitzat el rètol d'un edifici que hi ha a la carretera i que ahir encara deia: «Tenencia de alcaldia del districte II».

En Gimbernat ha comprat tabac.

El senyor Puig i Ferrater ha demanat un mes de vacances per reposar de les seves tasques a l'oficina de correcció d'estil de la Generalitat de Catalunya.

El cansament del senyor Puig li ve de la perfecció ortogràfica amb que ha sortit l'obra «Divisió territorial», editada per la Generalitat.

Com que ara torna a anar en tranvia, el senyor Duran i Guàrdia confia amb el seu reintegrat a PU. S. C., en el que la Comarcal doni la raó als senyors Pla i Vilalta.

Mentre espera que la Comarcal resolgui sobre l'afar de la seva dimissió de la tinença d'alcaldia, el senyor Duran i Guàrdia ha deixat d'usar l'automòbil oficial.

PINYA TROPICAL
LA MILLOR BEGUDA D'ESTIU

LA MILLOR BARRA DE SABÓ D'AFAITAR
BLANCAFLOR

Una maniobra política ¿Salvador Perarnau, president de la Generalitat?

La Campana de Gràcia ha publicat els següents versos, que han estat molt comentats. Hom els presta un significat de manifest. Duen així:

ALS HUMILS

Feu que els humils vinguin a mi, que sóc humil i pobre i amb ells vull compartir el poc o molt que em sobra.

Que prenguin tot el meu cor i els sentiments que hi floreixen; el cor és millor que l'or per consolar els qui pateixen.

Els qui sou fills del dolor que us recargola les venes, veniu a mi, sense por, i unirem les nostres penes.

Juntarem el pas i el cor i anirem de cara al dia; penseu que de la dissort en neix—sempre!—la alegria.

Les angoixes i els neguits, els turments i les plorables, així que es troben units van esdevenint rialles.

Veniu els qui cor endins porteu la dura càrrega que us aixafa pels camins i us torna la vida amarga.

En la vostra humilitat hi ha la gràcia encisadora de la bona voluntat. Humils, veniu a ma vora!

Jo sé que us entornareu amb més cor perquè me'n sobra, i els humils m'estimareu perquè sóc humil i pobre.

SALVADOR PERARNAU

En ésser coneguts aquests versos a la Generalitat han promogut un gran enrenou. Alguns pessimistes deien que es preveia un canvi de President.

"El Be Negre" llança la "Unió de Llogataires" Ciutadans! el pis és del qui l'habita

Esperàvem el número 100 per donar la gran campanada i demostrar que El Be Negre és quelem més que un setmanari mal aconegut i bestiar. Dos del primer dia, ens mouen idees transcendents que si no els hem exposats ja, era que esperàvem guanyar-nos la confiança dels nostres amics. Ara, ja ens fhem ben guanyada. ¿Per què esperar ni un dia més en l'obra de redempció de la humanitat?

JO, TU I ELL PAGUEM LLOGUER

Els nostres cossos viuen comprimits entre els quatre embans d'un pis. Ens falta llum, aire... Estem condemnats a respirar les emanacions de la immediata comuna. Els nostres fills puguen depauperats i frenètics. Les nostres mullers es marceixen faltades del contacte vital que proporciona el sol. Discorrim, cavilem, donem voltes i més voltes al cervell...

EXISTEIX UN PROPIETARI

Un propietari: un ésser ropugnant, vil, fastigós, boargrossa, camurrit, estragat, bilingüe i execrable. Mentre nosaltres morim en la fossa, ell passeja el seu ventre repugnant entre jardins regats amb aigua de roses. Malparlen dels propietaris rurals! Infelicitats ignars! ¿Qué són els propietaris rurals a Catalunya? Els propietaris rurals martiritza els veus. Els propietaris rurals ens retoreen els membres del cos. Cada final de mes, ens vexen amb la presentació d'un rebut que és la penya d'ignominia. La rabassa morta... A cada pis de l'Eixample existeix una ra-

bassa morta i embalsamada. Cal aixecar en massa els estaments. Cal donar-los consciència de classe. Cal fer la revolució al crit d'

EL PIS ES DE QUI L'HABITA

El pis és de qui l'habita. Tot el dret romà, tota la revolució francesa, tot el liberalisme històric, tot el saltiró de la cardi, na, s'han buidat i concretat en aquesta consigna sublim: El pis és de qui l'habita. S'ha acabat el pagar lloguer. S'ha acabat la tirania de la portera. L'ascensor pot usar-se a qualsevol hora del dia i de la nit. Cal proclamar el sagrat dret a embussar el water. Mai més ens escurarem els peus. Ara vénen les tornes...

AFILIEU-VOS A LA UNIO DE LLOGATAIRES!

Aquesta és la vostra bandera de salvació. La vostra i la nostra. Car si no us salveu vosaltres, nosaltres tampoc no ens salvarem. S'ha acabat allò del «salvis qui puguis». Es tracta que ens salvem tots. Jo, tu, ell, nosaltres, vosaltres i ells. Vosaltres us salveu afiliant-vos a la Unió de Llogataires, que és l'organisme destinat a agrupar tots els estaments de Barcelona sota la consigna del pis és de qui l'habita. Vosaltres us salveu pagant puntualment les quotes; nosaltres ens salvarem cobrant-les amb una puntualitat estricta.

LA REVISIO DELS LLOGUERS

La nostra oficina jurídica treballa activament en les demanes de revisió dels lloguers. La feina és molt complicada, car es tracta de reduir-los tots a zero. Per exemple, el qui ara paga vint-i-cinc duros, després de la revisió no pagarà res. El qui ara en paga deu, tampoc en pagarà cap. Es a dir que en el primer cas, la diferència és de vint-i-cinc; en el segon, de deu, etc. Cap demanda de revisió, doncs, es presenta igual. Això ens ha obligat a muntar una oficina completíssima, amb un personal especialitzat, molt paper i deu o dotze màquines d'escriure restades a deure al comptat. Ho hem de pagar tot i ho hem de cobrar tot. El no pagar lloguer costa molts diners.

PROGRAMA D'ACTUACIO IMMEDIATA

La Unió de Llogataires es manifestarà públicament, per primera vegada, amb una manifestació pública que celebrarem diumenge que ve al Penedès. Si la manifestació dels rabassaires va tenir per teatre

La Guillotina

Madrid, 10. — El Govern ha aplicat la guillotina a les oposicions. Amb aquest motiu, els senyors Lerroux, Maura, Botella Asensi, Franchi Roca i Martínez de Velasco ja no saben on tenen el cap.

Als medis governamentals hom lamentava que la guillotina no s'apliqui a les persones en lloc d'aplicar-la a les votacions. Es preveia una consulta amb l'especialista guillotimista senyor Joan Casanoves.

El divorci de l'opinió i de la humanitat i el de «L'Opinió» i de «La Humanitat»

El que era de terner ha succeït finalment. Les indiscrecions i malvolences que podien sortir de L'Opinió en sentir el dringar dels durs al pis del costat, han decidit finalment La Humanitat a deixar el pis de la Rondra de Sant Pere, per continuar des de la Universitat (l'ambient sempre il·lustra una mica), la fraternal lluita fratricida.

Així, lluny de suspicàcies i d'espiantges, ha pogut continuar la gran obra de constitució de la més gran editorial del món aprofitant la crisi americana que ha deixat Mr. Hearst a les capses.

Per tal d'estructurar-la i, en vista que no havia estat possible de reunir a Barcelona la Conferència del Desarmament, s'ha reunit la Conferència de La Humanitat. Com es pot pensar, El BE NEGRE hi tenia el seu representant.

Com recordaran els nostres lectors, les gestions aferrissades havien arribat a reunir 15.000 pessetes, que alguns astrònoms feien arribar a 150.000 entre efectives i promesses. D'aquestes 150.000, fem memòria, se'n pagaren 40.000 que es devien al senyor Pich i Pon. Amb les que sobraven, però, no n'hi havia pas prou, perquè no era pas tot el que llúia (diem llúia i no lluhia). Aleshores es celebrà la reunió per arbitrar recursos.

El senyor Tomàs i Piera tingué un bell gest. Havia d'aportar 50.000 pessetes i digué de bell antuvi que ell oferia una casa a Sans.

La cosa causà bona impressió. Als baixos es podrien instal·lar el dipòsit de bobines i sis llintones; a dalt, la redacció, Magnific.

Tot el Consell d'Administració anà a veure el present.

La casa de Sans era una quadra de 4 m. (quatre metres) per 3 m. (tres metres). La casa no valdria més de 20.000 pessetes, amb una gran generositat.

«Ací sis linos?»—va comentar un dels presents—. Sis màquines d'escriure, una a cada pis i gràcies. Aleshores el senyor Tomàs i Piera s'explicà. El projecte era anar construint pisos; fer el rascacels de La Humanitat i oferir-lo per pal del zeppelin.

«Ja veieu que jo compleixo»—diu el senyor Tomàs. Si no fem la torre, sempre pot servir de magatzem.

«Sí, està bé com a magatzem; hi podrem fer uns pisos i ens servirà; bé, home, tots fessin com vos».

«Veieu? Jo ja he complert, doncs; ja teniu les meves 50.000. Ara toca als altres».

«Com! ¿Això, aquesta porqueria, les 50.000?»—saltaren tots—. Però si ens crèiem que era de més a més!

I se n'anaren molt freds i empipats a reprendre la Conferència de La Humanitat.

El diputat senyor Soler i Bru va prometre aleshores 100.000 pessetes. D'aquestes, 50.000 havien d'ésser en metàl·lic i les altres en accions de La Campana de Gràcia.

Però resultà que a La Campana en metàl·lic, només hi havia aportat 8.000 pessetes per ésser diputat, que li produïen 12.000 ptes. anuals, i en els cinc anys del mandat 60.000, com ja diguérem, el 150 per 100 anual. I a La Campana hi havia 4.000 pessetes de factures a pagar i 15.000 pessetes de rebuts per cobrar.

«Ah! encara—digué algú en sentir la segona xifra. —Ei, que aquestes no hi entren, perquè són anteriors a la meua actuació».

«Bé, està bé; ¿i com marxà La Campana?»

«Per ara només hi ha vuitanta duros setmanals de pèrdua».

«Però, aleshores, ¿com ens ho farem per pagar els sous que us heu assenyalat? ¿No us feu càrrec que el que cal són calés?»

UNA SOLUCIO EN XIFRES

«No us preocupeu—saltà el senyor Companys—. Fem números. Hem reunit 150.000 pessetes (les pagades al senyor Pich no comptaven). D'aquestes n'afegim només el 10 per 100, que és el que necessitem cada mes».

«30.000 el 10 per 100? 15.000 voldreu dir!»

«Bé; les altres vaig al Parlament i dic als diputats: au, tu, mil pessetes, i tu, mil més, i les faig en un moment. És pel partit!»

«Però això no ho faràs pas cada mes!»

«Bé; però hi ha el Foment d'Obres, la Companyia de Tramvies... tot seguit tindrem el necessari».

LA BONA SOLUCIO

Era, és clar, una mica violent acceptar la proposició del senyor Companys.

«No, no, no—digué el senyor Dencàs—. La solució la tinc jo. Mireu. Ara la Generalitat haurà de comptar setze autos; el qui els vengui, no podrà donar el 10 per 100. Això tothom ho fa. Hi ha 300.000 per tur forços; el qui tingui la contracta, ¿qui li serà el 10 per 100? Per serveis de Sanitat hi ha al Pressupost 1.500.000 pessetes per construir un hospitalot i el camió antituberculós. Com que ja se sap, el contractista que s'ho ha d'endur... el 10 per 100... Res, no us apureu. Tindrem el 10 per 100 del Pressupost de la Generalitat. D'altres s'ho ficarien a la butxaca; nosaltres ho ingressarem al partit...»

La catàstrofe de Viladrau

Madrid, 12. — En la seva habitual conversa amb els periodistes, aquests han preguntat al senyor Lerroux què opinava de la catàstrofe d'aviació de Viladrau.

«Es obvio precisar—ha dit don Alexandre—que tals catàstrofes sólo pueden atribuirse a la permanencia de los socialistas en el poder».

Finalment, ha manifestat que el senyor Pich i Pon havia romput les aigües i que ell aviat governaria.

EL MES MODERN EN RADIO
APARELL
Stewart Warner "COMPANION"

Enxufable a la corrent alterna i continuada de 100 a 135 volts.

Recepció immillorable en qualitat de so i potència.

Equipat amb antena interior de carret, no necessitant terra.

Làmpares modernes i altaveu inductor dinàmic.

Moble de gran luxe de metall antivibratori bronzejat.

De gran utilitat a casa, al dormitori, a l'auto, a la canoa, al camp, en els viatges, a l'hotel, a l'oficina...

Es l'aparell més petit del món; mida 17,5 x 19 x 9,5 cms.; pesa 3 quilos.

Preu 375 pessetes

Distribuidors exclusius per a Espanya
VIVÓ, VIDAL I BALASCH
ENGINYERS
Corts Catalanes, 589 P. Recoletos, 14
BARCELONA MADRID

À Déu el que es de Déu; al Cèsar el que és del Cèsar; i al Pere el que és del Rahola

En el moment que treïem la clau del pany de l'edició anterior i la deixàvem tancada (l'edició, no pas la clau), rebérem la lletra següent, que reproduïm amb la complença natural i acostumada en casos similars:

«Sr. Director d'El Be Negre: Molt senyor meu i de la meua major consideració: Desitjaria que en rebre aquestes ratlles gaudís d'una perfecta salut com és ara la meua, A. D. G.

El motiu d'adreçar-li aquestes mal girbades ratlles, és per dir-li que, assabentat com estic que aquesta setmana que comencem hi haurà, com no pot menys d'esdevenir, un altre intent de vaga general, he ofert de nou els meus serveis a l'excel·lentíssim senyor Governador civil de la província (i. D. G.), per tal de tornar a guiar un tramvia.

Aprofito l'avinentesa de donar-li aquesta notícia, per respondre el solt aparegut en el núm. 98 del periòdic de la seva digna direcció, corresponent al dia 2 dels corrents. Com haurà observat, insisteixo a sostenir el verb guiar i menyspreo el verb conduir que vostès oposaven al primer, perquè em consta que un i altre volen dir una mateixa cosa; que són sinònims, com si diguéssim, I com que a mi no em dolen prendes, perquè veig que quan faig una afirmació estic prou documentat, retallo de l'«Enciclopedia Universal Ilustrada Espasa» (1) el següent article:

CONDUIR. 1.ª accep. F. Conduire.—It. Conduire.—In. To conduct.—A. Führen, leiten.—P. Conduhir.—E. Guider.—v. n. F. Convenir.—It. Convenire.—In. To suit.—A. Zum, Zweck führen.—P. Conduzir.—E. Fimvengi taigi (2).—(Etim.—del lat. conducere, formado de cum, con, y ducere (véase DUCE) llevar). v. a. Llevar, transportar de una parte (véase PARTE) a otra. || Guiar o dirigir hacia (véase ASIA) un paraje (véase PARAJE) o sitio (véase SITIO EN BILBAO). || Acompañar a una o más personas (véase PERSONAS EN MULTITUD) que pasan de un lugar (véase LUGAR EN QUIJOTE) a otro, yendo al mismo tiempo (véase TIEMPO antes de salir de casa) encargado de dirigir las (véase DIRIGIBLE) o gobernarlas (véase GOBIERNO Y OBSTRUCCION), o de lo uno o de lo otro (véase LO UNO Y LO OTRO) hasta el lugar a donde van (véase DONDE VAN) destinadas. || ENCAMINAR.

La situació municipal Unes cases invisibles, però cares

Un dels problemes que més nequitja l'Ajuntament actual, és l'aparició sobtada al mig de la Plaça de Catalunya, del costat del Sabó Chevalier, d'unes cases invisibles que no obstruïxen la vista del conjunt de la Plaça, però que poden ésser un veritable perill per a la població surrealista que hi ensepeguí.

Aquestes cases, que són aquelles tan famoses que s'havien enderrocat i sobre les quals hi ha d'anys i anys un plet de 40.000.000 de pessetes, han aparegut ara sobtadament per veure si es podrien aprofitar de l'agonia de l'actual Ajuntament després de quaranta anys d'estar quietes. A les comissions no es viu i tot són anades i vingudes.

—Va a acabar el termini pel plet!—diuen amb veu cavernosa els radicals—. Què fem, desgraciats de nosaltres! Si no paguem els hereus de les cases invisibles, se'ns menjaran vius!

I les gestions van i vénen. L'Esquerra diu que no vol pagar. ¿Tota l'Esquerra? No pas tota l'Esquerra. El senyor Bertran de Quintana, bon jan, prou pagaria el... —bé, ell, la ciutat, és clar—. Els radicals no estan per deutes, i la Lliga diria que sí si l'Esquerra no digués res.

A base del silenci passaria com va passar la declaració que no hi havia tal lentat en la qüestió dels passos a nivell, quan en llurs informes l'havien declarada els advocats consultats, senyors Abadal i Hurtado.

Res... coses dels moribunds.

I DELS MORIBUNDS, QUE?

Sí, i dels moribunds, què? ¿Com queda l'Ajuntament?

Doncs, molt malament, ai, molt senzill. Els regidors de l'Esquerra han firmat tot llur renúncia; i les renúncies, en un paquet, estan preparades. ¿Que l'Esquerra torna a ésser derrotada (en una cosa important, s'entén)? Doncs, bruum! la bomba. El paquet a la Generalitat, dissolució i tururur, qui gema ja ha rebut.

TOTHOM S'AFANYA

Per això tothom s'afanya; a la porta de la Casa de la Ciutat hi ha una cua invisible: senyors que han d'ésser oficials segons, mossos de mercat, etc., etc.; fins aprenents d'escorxador! Fins n'hi ha que volen entrar... a l'Esquerra. N'hi ha, però, de modestos; un germà d'en Francesc Costa, per exemple, s'accontenta, amb l'ajut d'en Vinyals, d'ésser aprenent d'escorxador; els regidors expulsats, en canvi, s'accontentarien amb tornar a l'Esquerra. Els advocats, com diguérem, no manquen, i fins augmenten; havíem parlat del doctor Aiguader; ara hi podem afegir el senyor Aragai.

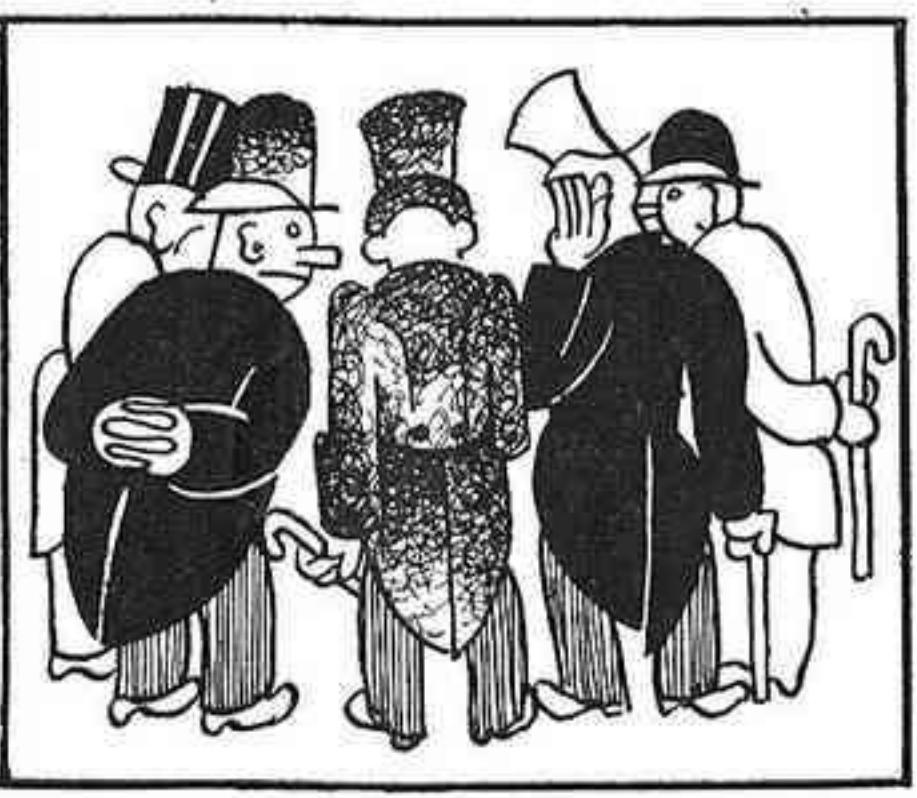
Bones notícies

El senyor Braulio Solsona, que era a Huelva, ha estat nomenat governador d'Alacant.

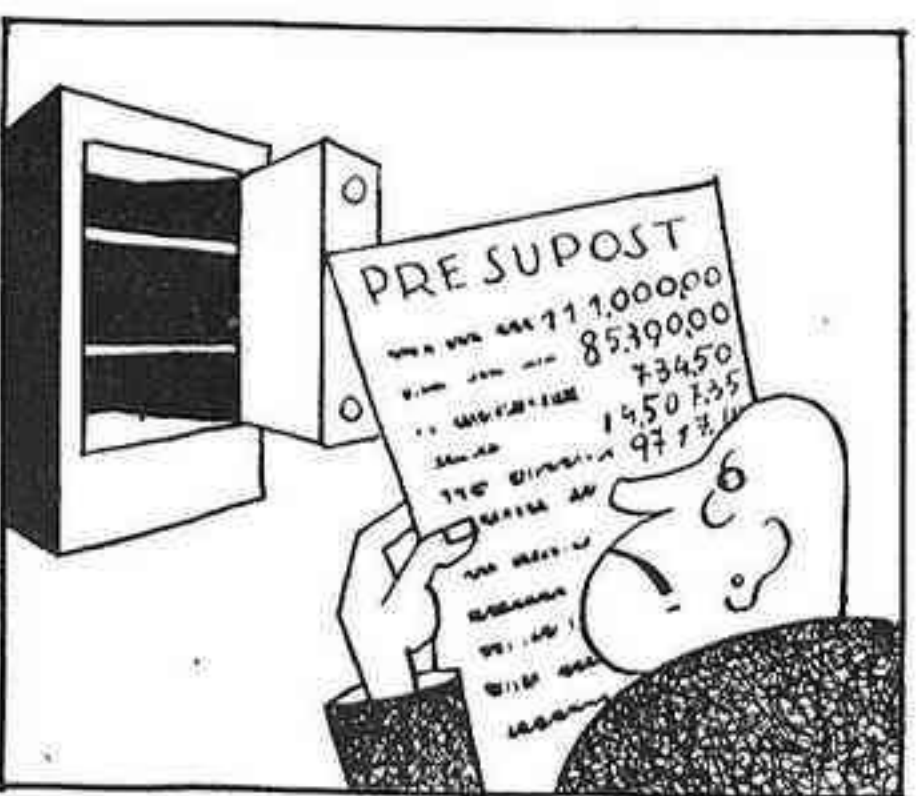
Ja s'acosta, ja s'acosta...

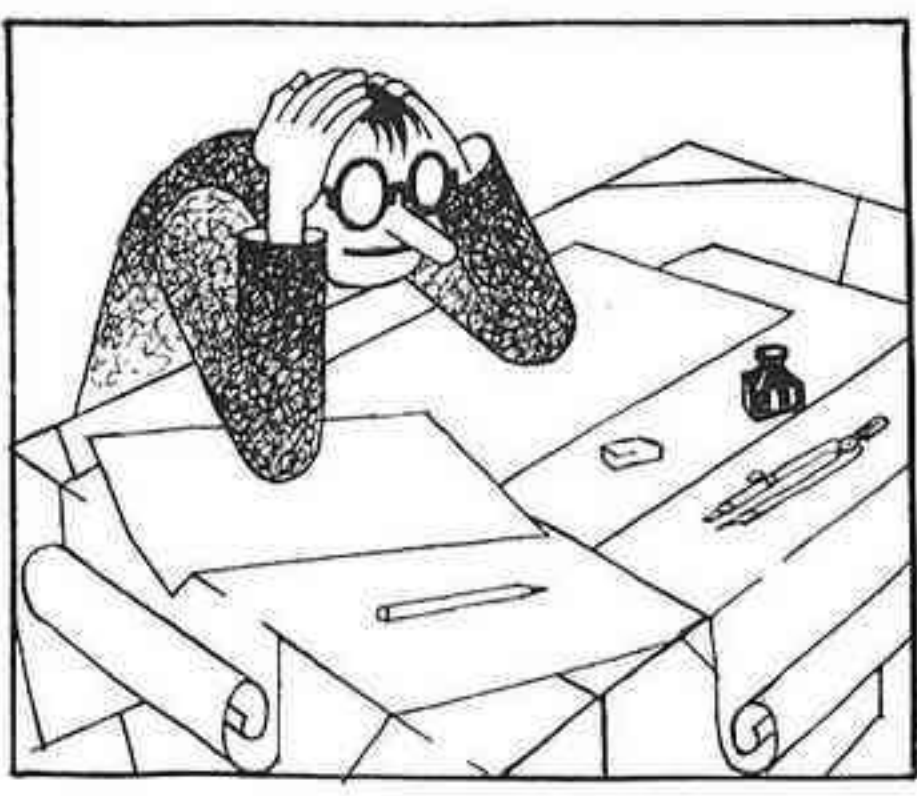
— Què ha fet senyor Azaña? Què dirà el pobbble? — Hauríeu preferit que m'hagués endut en Dencàs, oi?

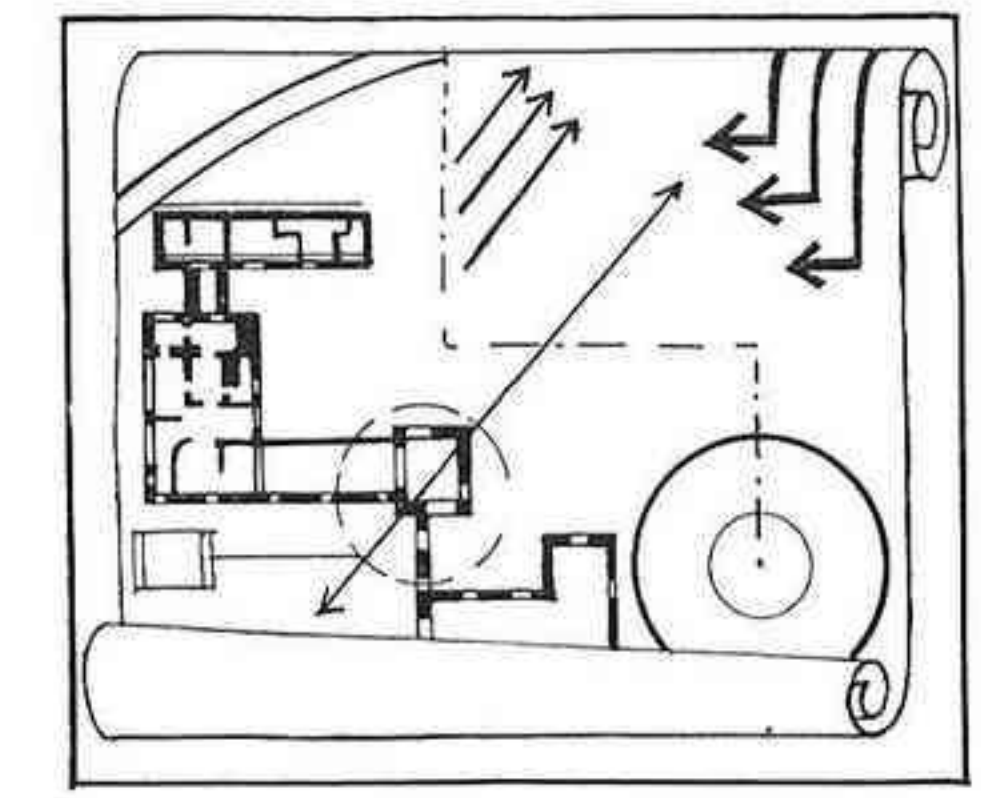
A Barcelona, com a Berlín, es vol que hi pari el Graf Zeppelin

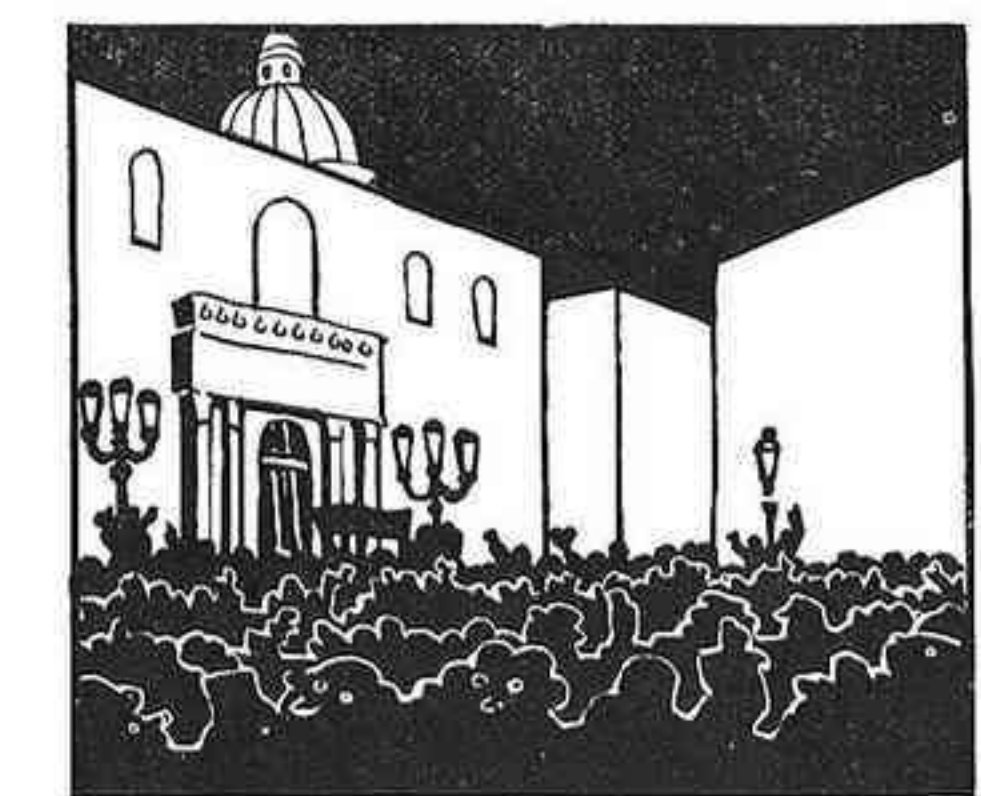
Però no hi ha peles per fé el pal i el Zeppelin ens farà el salt.

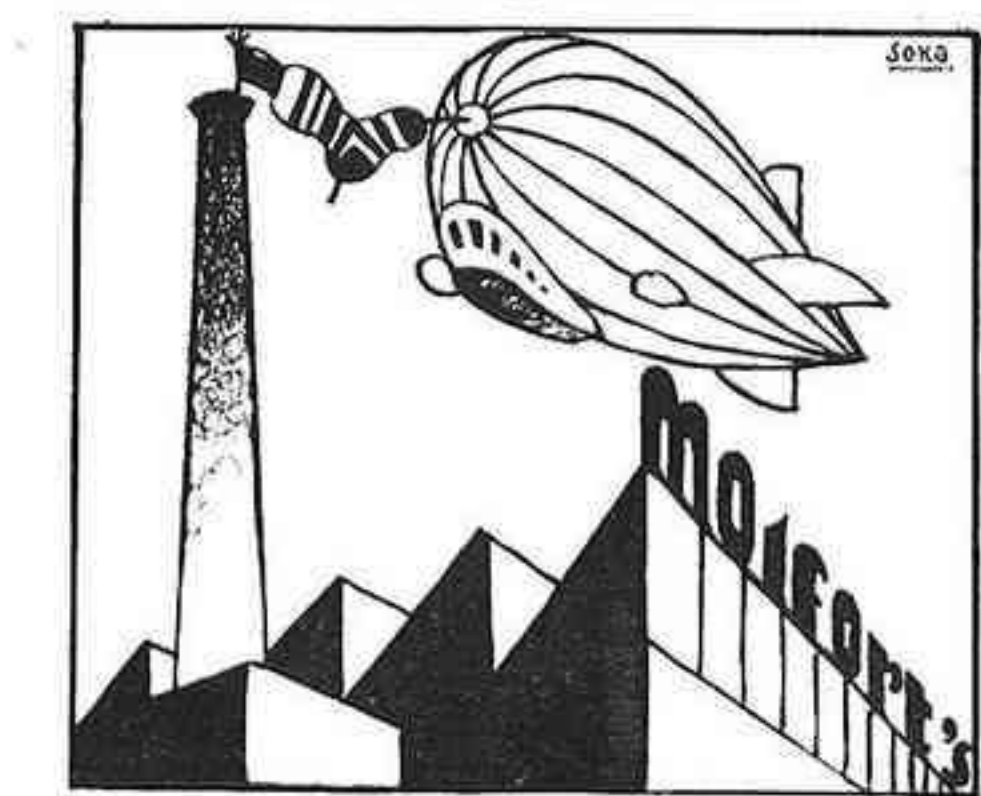
Què hi haurà, ben barat i resistent, que l'amarrí i l'aguantí de valent?

Un aeroport es va projectar que tothom va admirar.

El poble en saber-ho s'ha sublevat i el pal amb energia ha demanat.

Però tot a la fi se'ns ha arranjat. Amb un Molfort's ha quedat ben estacat.

Ex-votos dedicats a EL BE NEGRE pels fets

Se usa en el sentido propio y en el figurado. || Manejar (3) o dirigir (4) un negocio (véase NEGOCIO; si ofrece garantías, aprovecharlo). || Ser conveniente el logro de algún fin (véase FIN), a propósito para conseguir una cosa (5). || v. r. Manejarse, portarse, comportarse, proceder de ésta o la otra manera, bien (véase BIEN; si no, úsese gafas) o mal (véase MAL).
Sinón.: GUIAR (véase), LLEVAR (véase).

Crec que amb el fragment transcrit queda clar i categòric que quan La Veu deia guiar volia dir conduir, i que vostès, amb ganes de fer els savis, posaven els peus a la galleda, cosa que no té res de particular, puix ja és sabut que tenen una assenyada predilecció per aquest esport. Sense altre particular, resto a les seves ordres, atent i afm. S. S. q. b. s. m.

Fins ací el nostre erudit comunicant. Ara, com és de llei, nosaltres hem de posar-hi un comentari. Què li direm, sant cristià? Davant la pueril vanitat que sent per una gesta tan insignificant com guiar un tramvia, tasca a l'abast del primer murcià que arriba a Barcelona amb una mica d'influència, llancen al vol totes les campanetes del collar del nostre Be centenari, confessem l'errada i, disposats sempre a fer justícia, treiem de l'anònim aquest únic exemplar de la Lliga a punt en qualsevol vaga d'empunyar la maneta que ha de fer-la fracassar. Es diu Pere Rahola i Molinas. ¡A veure si d'una vegada tapem les boques dels que no s'expliquen per què en Lerroux el vol fer ministre! Doncs, ja ho saben: és perquè sap conduir un tramvia! Presumit, més que presumit!

- (1) Tinc a la seva disposició la resta de l'«Enciclopedia», per si volen comprovar l'autenticitat del retall. El fet d'acompanyar-ne només aquest fragment, és per no haver pogut encabir l'obra sencera dins el sobre.
- (2) Tot just comencem i ja trobem que «conducir» (en català «conduir») vol dir disset coses distintes.
- (3) Al·lusió a l'ús de la maneta per a guiar el tramvia. — N. de l'A.
- (4) Id. id.
- (5) Al·lusió velada als motius pels quals els escamots segueixen el meu exemple i renten la cara als camalíes del Gremi de Sant Pere Pescador. — N. de l'A.

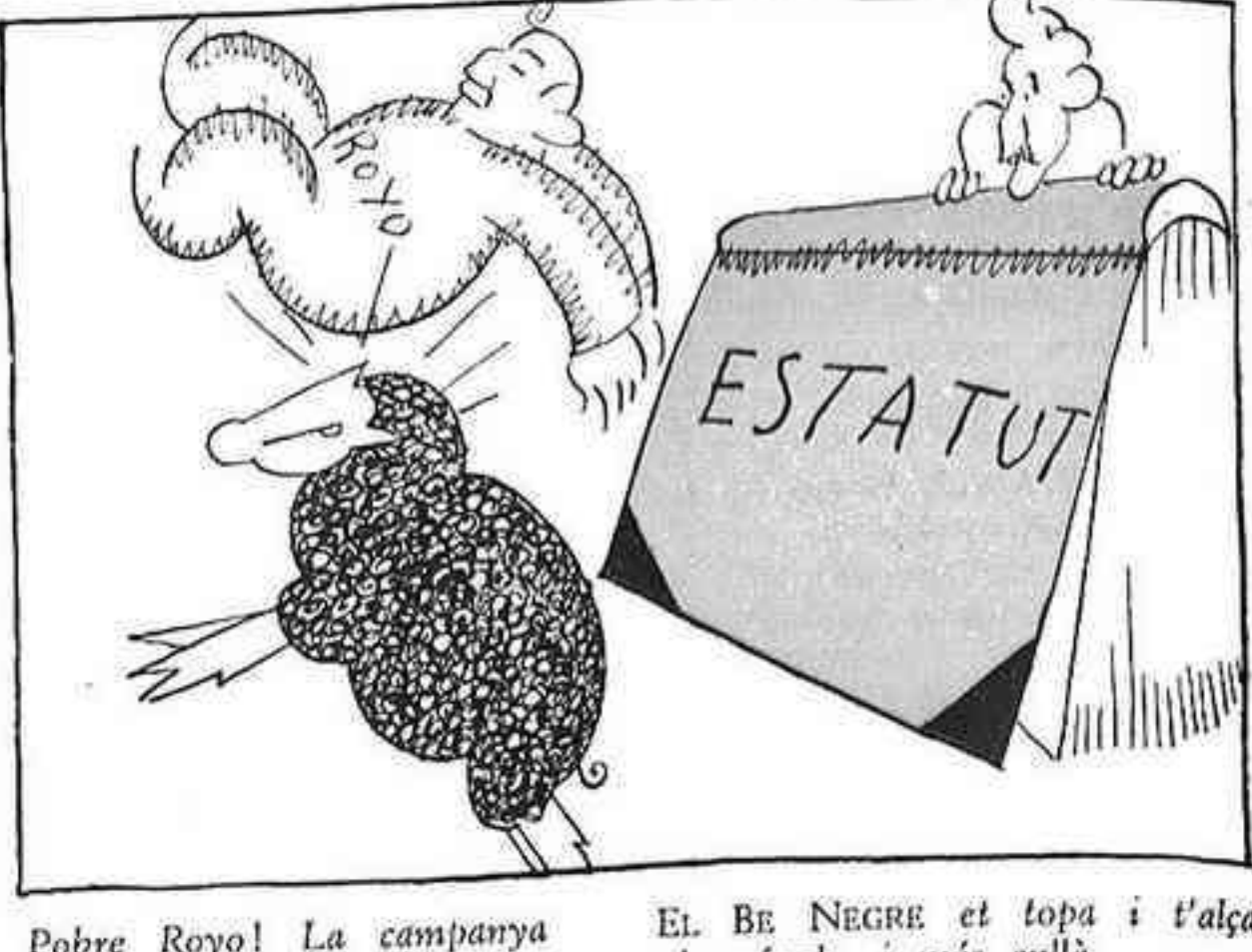
El BE NEGRE guaita la lluita d'aquest parell d'esquerrans per veure quin usdefruirà la vara i els seus penjants.

No és la vara el que s'ensuma, els penjants, potser que sí. Els penjants són una suma d'emoluments a desdir.

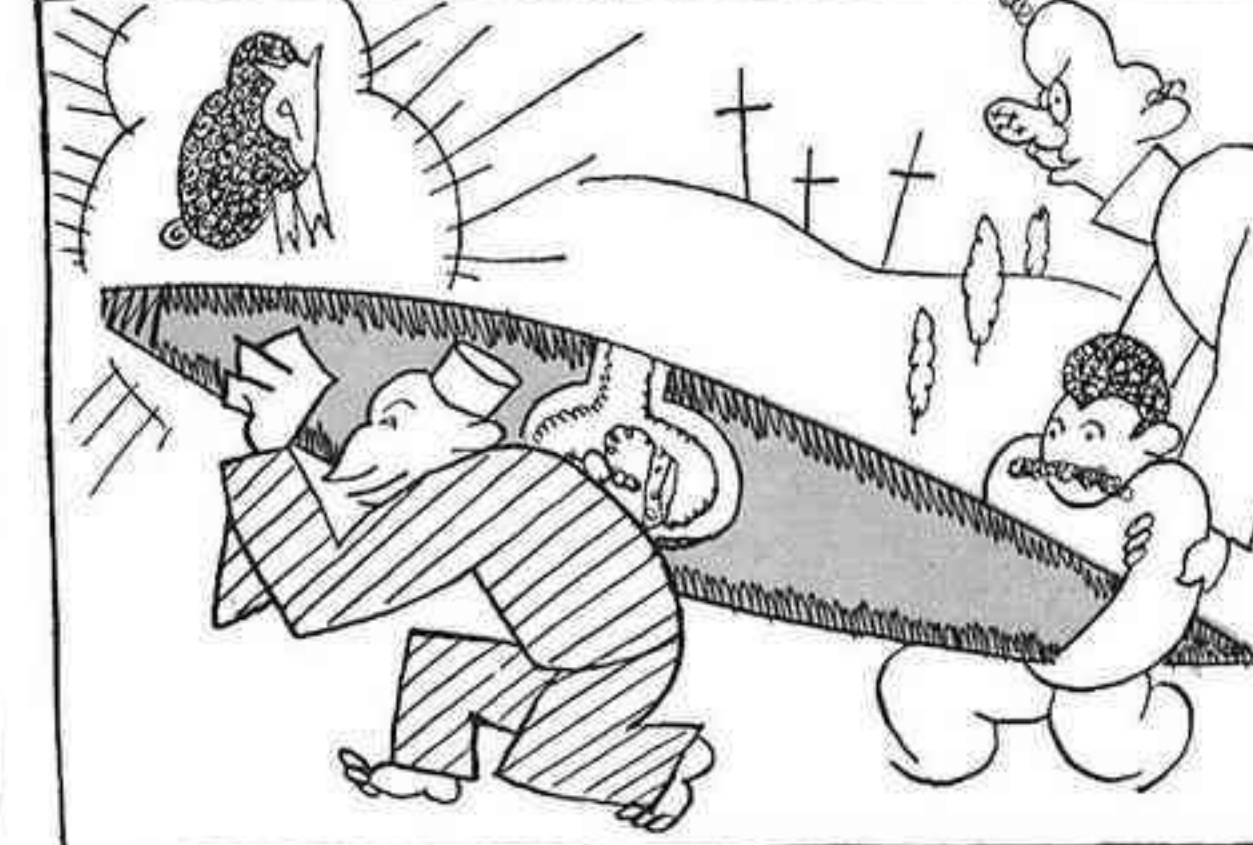
El BE NEGRE fou guspira que, corrent, abrandà el foc que anà transformant-se en fira, d'aquell tèrbol afer Bloch.

Allí, en Giralt, en Companys i altres de nom més restret varen passar molts afanys. La víctima fou Brunet.

Pobre Royo! La campanya teva contra l'Estatut per tots els àmbits d'Espanya acabà fent tururut.

El BE NEGRE et topa i t'alça als núvols, i més enllà, i et veu el fons de la calça, rient el senyor Macià.

Ací veieu, ciutadans, en March com porta la creu i aquests dos banderres grans que li fan de cirneu.

EL BE NEGRE mira i dubta i no se'n sap acabar com amb aquesta conducta no són tots tres a Alcalà.

Milhanu, Milhanu, home fràgil i vendal! Ja ho sabem que ets un mono que es compra: ven al firal.

Però un dia, la Justícia el sortí de tras-cantó, i tu i la teva malícia foreu llençats a un recó.

Quina broma va se aquella dels empleus municipals! Escrit en tinta vermella queda en els nostres annals.

Però passen moltes coses que El BE NEGRE no sap dir. Van intervenir grans noses i l'assumepte va finir.

“EL BE” PREVISOR

Un centenari endavant, o el que passarà en el número 200

Mal acostumats com tenim els nostres lectors, hauria estat difícil d'ofereir-los alguna novetat sensacional, si una casualitat providencial no ens hagués vingut a afavorir.

Tractant-se d'EL BE NEGRE no podia ésser altra cosa, i més tractant-se del seu primer centenari, perquè, ¿què més nou per ofrir als nostres lectors el dia del nostre primer centenari, que les notícies que publicarem el dia del segon?

Els nostres lectors es mereixien això i molt més, i a honor d'ells hem fet les pertinents recerques entre els exits que tenim preparats per a la temporada de 1934-1935 i que esperem publicar en el número 200 del 26 de març del darrer any dels dos que sense donar-hi importància hem citat.

Les informacions que trobem en els nostres papers són prou extenses per omplir tot el present número. No ho podem fer, però, perquè aquest número és el 100 i no pas el 100. Caldria, doncs, que resumim les notícies, donant-ne un extracte perquè els nostres lectors puguin guiar-se i prevenir-se. «Un centenari endavant» publicat per EL BE NEGRE sempre serà més útil i interessant que els «Cien años atrás» del Brusi.

La política. — Joves i vells

Entre les nombroses notícies trobem les següents: «La bella senyoreta Cecília Campderros ha guanyat el campionat de besades presidencials. Des del 14 d'abril de 1931 s'ha trobat a tots els pobles que ha recorregut el President de la Generalitat, senyor Macià, i en tots ells ha estat besada. Preguntada pel redactor de successors de La Noche senyor Màrius Aguilar, ha declarat que creia que era degut a aquestes pràctiques paternals l'extraordinari rejuveniment que es notava aquests darrers temps en el President de Catalunya. El bo del cas és que el senyor Pich i Pon, en confegir aquesta notícia, ha enviat un exemplar del diari, marcat amb llapis vermell, record de la censura, al senyor Lerroux. Don Alexandre li ha con-

testat que aquestes coses ja no li feien efecte, que només una cosa li agradava, i era que li fessin obstrucció. Don Joan li ha recordat que qui n'havia de fer era ell, i aleshores el «caudillo» li ha dit que, fet i fet, preferia que la hi fessin, perquè ell ja no podia ni tenir aptitud de poder. La resposta ha estat molt celebrada.» (Aquest eco anirà a la secció «Amb el cor a la mà», el que vol dir que és cert.)

Una decisió del cap del Govern

«L'Esquerra ha triomfat a les eleccions (no diu a quines), cosa que ja era sabuda de sempre. El Conseller delegat senyor Fontbernat ha dit als periodistes que quan el senyor Macià li ho permetés, se'n felicitaria. Mentrestant s'ha de mantenir en una absoluta reserva.»

Un negoci lucratiu

El senyor Joan March, qui s'ha naturalitzat a la presó, acaba de posar un negoci de contraban de presos. La cosa consisteix a fer-los passar de «matute» i després dir que són governatius. Les autoritats no saben què pensar-ne. Els diaris de la F. A. I. en van plens.

Nova junta

Don Alfons de Borbó ha estat elegit pel Comitè, cap del Comitè de la F. A. I. La notícia ha sorprès tothom, perquè la gent es pensava que ja ho era.

Una maniobra de la Lliga

Per sortir al pas a una maniobra de la Joventut de la Lliga, el Co-

mitè d'Acció Política de la Lliga ha fet una hàbil maniobra. Ha posat l'edat mínima per ésser de la Joventut, als cinc anys. D'aquesta manera, don Raimon d'Abadal, qui s'ajuda a la segona infància, autènticament ha passat a ésser president de la Joventut.

Nou format de la «Veu»

Ha estat molt comentada la decisió del Consell d'Administració de La Veu de Catalunya de fer reformes en el format del diari i en el títol. El nou format serà aproximadament el doble de l'actual. Quant al títol, el de l'edició del matí serà La Veu del Matí. En canvi, la del vespre es titularà La Veu de la Noche. D'aquesta manera el senyor Pich i el senyor Cura no tindran més remei que plegar els respectius diaris. Catalunya es quedarà també sense veu. Per aquest cantó fa molt de temps que no en tenia.

Una audició de danses

Aurea de Sarrà, la cèlebre dansarina clàssica, ha decidit abandonar el classicisme per dedicar-se a les danses angleses en una nova modalitat. Com es recordarà, l'any passat havia llançat la novetat de les danses immobils. Aquest, sempre en cerca de renovació, acaba de presentar les danses immobles, amb combinació, com hem dit, amb la coreografia britànica. En una audició que en donà diumenge, organitzada per la Cambra de la Propietat Urbana al seu local, en el qual vol fer reformes, la cèlebre dansarina hi introduí una novetat sismica. La dansa principal de l'audició es titulava «Dansa dels anglo-saxons».

Sempre s'exagera

La darrera facècia ocorreguda la setmana passada, era la següent: —Saps la gran notícia? Diuen que l'any que ve es resoldrà automàticament el problema de la rabassa morta. I l'altre li contesta: —Per què? Els vells diuen que aquesta bestiesa fou inventada per Grock.

Nova indústria

El senyor Botella Asensí ha muntat una fàbrica d'embotellar obstrucció.

L'enhorabona

Acció Catalana ha aconseguit anivellar les altes i les baixes. Aquest empat ha estat molt celebrat.

Notícies municipals

El doctor Aiguader ha fet testament deixant la vara al seu fill. Amb aquest motiu l'Ajuntament ha votat la immunitat consistorial per als regidors. Avui al districte V hi ha hagut una batalla campal. Els combatents es barallaven perquè volien ésser regidors. L'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats Municipals s'ha encarregat de confeccionar el cens d'habitants, ja que tots són socis de l'entitat.

El cinema

El Comitè del Cinema ha constituit una cooperativa de cases barates. Quan estiguin totes construïdes serà filmat el primer film per les famílies de llurs habitants. Es creu que a partir d'aquell moment serà un fet la producció cinematogràfica de la Generalitat. Mentrestant, els membres del Comitè s'entrenen a portar pantalles de golf.

El teatre

Ha estat concedit el Gran Teatre del Liceu a Josep Santpere, el veterà del teatre català, perquè hi faci drama, comèdia, vodevil, òpera i sarsuela tot en català. Tots els altres teatres de Barcelona, dedicats actualment a la revista castellana, s'estiren els cabells.

El senyor Bernat i Duran ha descobert el microbi del plagi.

En Ramon Vinyes ha estrenat finalment. Es tracta d'uns mitjons Molfort's.

La literatura

La darrera novetat de la temporada és l'Op. xxxxxxxx de J. M. López Picó. Consta d'una quarteta i cinquanta marges. La quarteta va impresa al darrer full i tots els altres són foradats de manera que l'admirable poesia es pot llegir amb cinquanta marges, que encara que són iguals no són els mateixos. Edicions de «La Revista».

Ambrosi Carrion ha fingut a Madrid un triomf físic

Conferència telefònica del corresponsal nostre i de les dues «veus»

Madrid, 12, a les 7. — Avui que tinc una mica de lleure, m'he dedicat a esbrinar què ha passat aquí amb aquesta moixiganga de l'Aurea de Sarrà i l'Ambrosi Carrion. No n'he dit res fins ara perquè volia reunir prou elements de judici per tal de no defraudar els lectors d'EL BE NEGRE, entre els quals, a còpia de fer-hi broma, haureu fet cèlebres aquest parell de mòmies dissecades que si tinguessin quatre pesseges per llançar ens posarien en ridícul davant del món. Perquè així com ara la ceba els ha portat a fer riure els madrilenys, amb diners a la butxaca foren capaços d'anar a París, a Berlín, a Londres i a Pequín i tot; la qüestió fóra

que al Pla de l'Os arribessin a creure's que són alguna cosa més que dos excèntrics als quals els fums els han pujat al cap.

Aquí no ha passat res. I sort n'han tingut, car si hagués passat alguna cosa no els haurien pas deixat marxar sense obligar-la a ella a ballar tal com Déu la va posar al món i damunt de quatre taulells col·locats a la font de la Cibele, als acords d'una guitarra tocada per ell.

Sembla que ell, si no ha triomfat com a poeta — cosa, per altra part, que no ha sorprès ni a la mateixa empresa, la qual sabia que tampoc no hauria triomfat si l'hagués donat a conèixer com a «torero», ha triomfat, en canvi, com a home. Va presentar-se en cos de camisa, despitregat, sense altre coll que el propi, el qual lluita fins a la regió mamària... i, ai, mamària meua, la que es va armar! Aquell perfil de medalló grec, que demana un bloc de marbre de Naxos i l'escarpra i la maeta del pare de les germanes Coscolla, va produir un daltabaix. Fou tan monumental, que no hi hagué més remei que pagar a preu de tarifa una plana del «Mundo Gráfico», el qual es vegé obligat a publicar-la a petició de molts dels seus lectors. (Per tal que les lectures no es queixessin, la plana fou ensenys apropiada per fer amar, damunt del poeta, la dansarina. Cui que sapiguem, però, que sempre que van junts, ella va a dalt puix per això paga el «gasto».)

Els crítics teatrals madrilenys de certa edat no s'expliquen com Carrion, cap a les seves velleses, tingui exelabraments com aquest de fer personalment el grec. El record de quan, ara fa vint anys, va venir a estrenar una d'aquelles coses que ell en diu tragèdies, portat per donya Maria Guerrero (la qual no és estrany que morís, pobra dona!; havia fet tantes bestieses!) i no poden avenir-se que aquell minyó que ple de joventut portava, fins

CHAGIER RESTAURANT

«El Be Negre» diu...
ES EL MILLOR

Rbla. del Mig, 19 - Plaça F. Macià, 3

Mercat d'ocasions

Compra - Venda - Canvi de Mobles i tota classe d'objectes

TOT D'OCASIO

Corts, 414 - Telèfon 30422

OPTICA PUELLES-SELLES

EL MÉS MODERN ASSORTIMENT DE TOTA MENA DE GAFES PER A ESPORT

GRADUACIÓ DE LA VISTA GRATUÏTA

FABRICACIÓ PROPRIA DE CRISTALLS

LA CASA QUE VEN MÉS BARAT

FONTANELLA, 4

● Tocant a la Telefònica ●

Sucursal: SANT ANDREU, 157

Comitè pro-catalanització

On la tasca de catalanització del Comitè Pro-Idem es deixa sentir amb més eficàcia, és a la Ronda de Sant Pau. Continuament s'hi veuen establiments que repinten les façanes per adaptar el nostre idioma i, qui sap si a causa de tenir allí les seves oficines, els tramvies fan també cada dia noves concessions en aquell sentit. Ara darrerament hem vist una botiga de vendre de mares i estampes del xamfrà del carrer del Parlament que abans ostentava el títol «El març granat» i l'ha canviat pel d'«El març granat». Deu haver-ho fet regint-se pel mateix criteri amb que ha estat traduït en els bitllets del tramvia el nom del carrer de «Camp Sagrado» pel de «Camp Sagrat».

A U T O M O B I L S

MERCEDES - BENZ

AUTOMOBILS FERNANDEZ, S.A.

Avinguda 14 d'Abril, 399

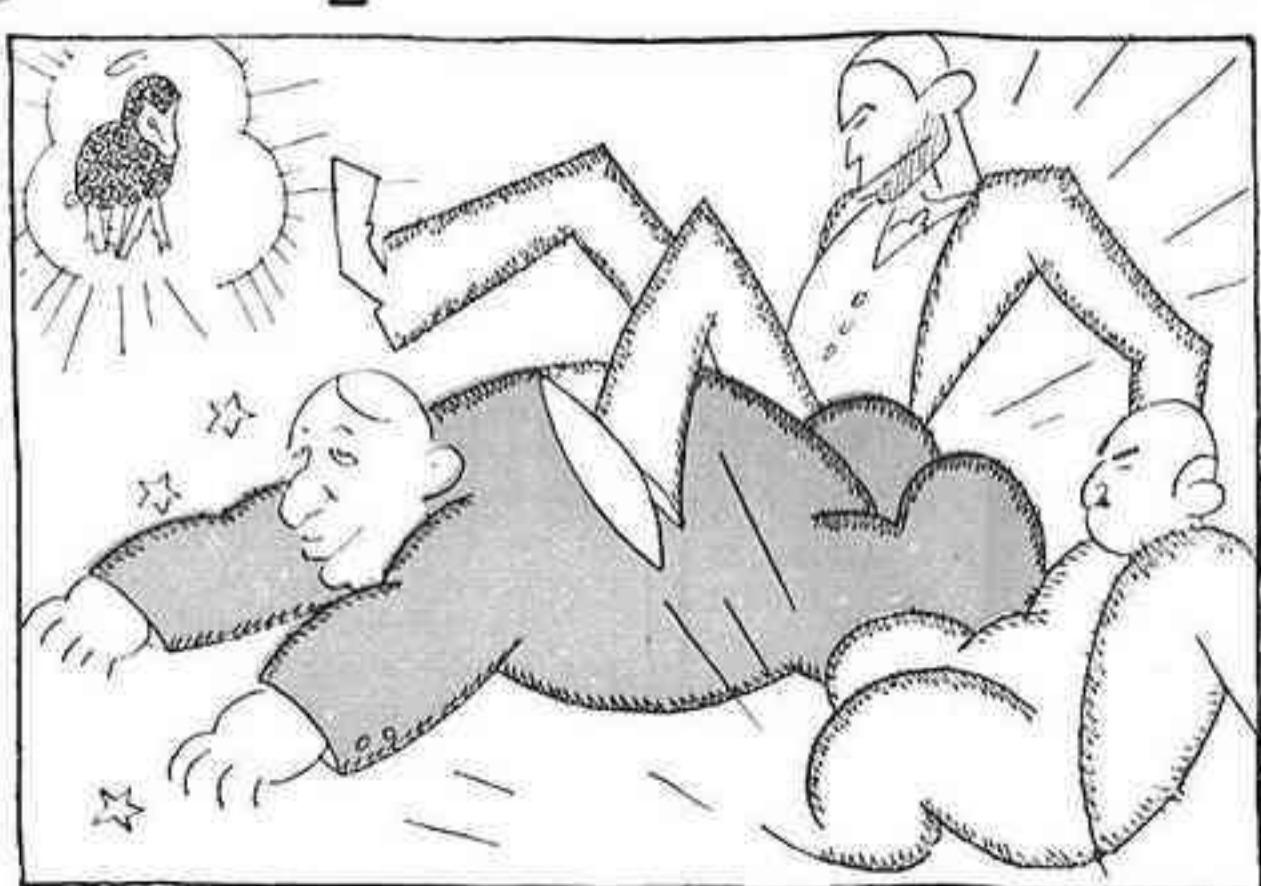
Nous tipus, 200 i 290 ● Vegeu-los, són una meravella mecànica

miraculosos que ha provocat la seva intervenció

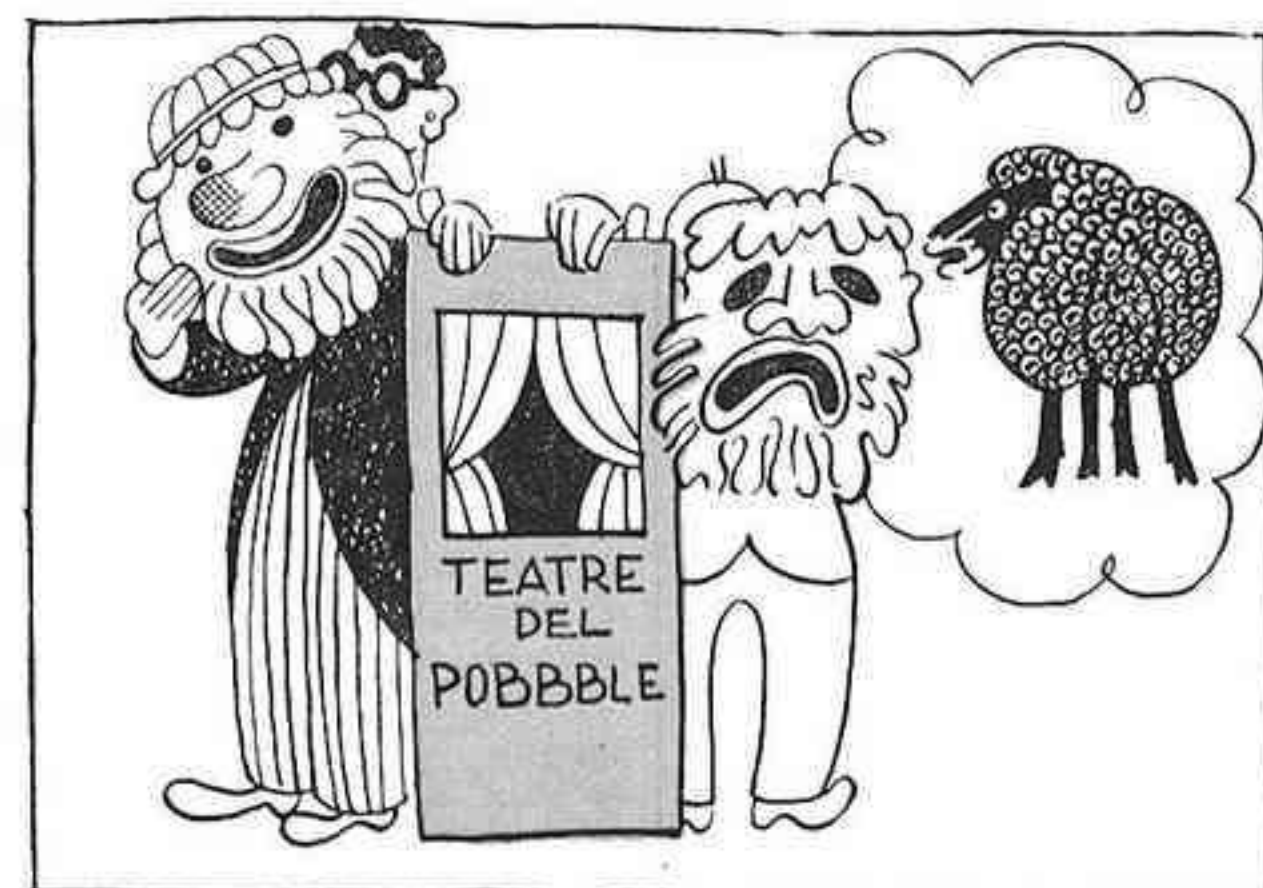
En Grisó es perdé de vista sense fer gaires embuts, i el varen posar a la llista que hi ha dels objectes perduts. El BE NEGRE es proposava que tornés al seu escó; i al cap d'un mes, ja hi estava, de nou, el senyor Grisó.

Ai, Déu meu, quina caiguda! Vanitat de vanitats! És la fortuna que muda amb canvis insospitats. Terradelles, Xirau, Comes i Lluhi. Qui us viu i us veu! El destí té males bromes i cal que no us en feu.

EL BE NEGRE és un profeta, com molt bé sap el lector. El seu art d'endevinetar no té cap competidor. És per això que, entusiasta, Pich i Pon obre la mà, i amb un ex-voto se'ls gasta que agrait li dedica.

Dos germans, amb una treta, es proposaven, bergants, de viure amb l'esquena dreta damunt la dels ciutadans. Però EL BE NEGRE vigila i el pobre Quim Montaner va quedat amb moll mala fila; com el Ping i Ferrer.

A la primera investida de la vaga general, varen donar fe de vida els escamots, gent formal. Però la Fai els increpa i amenaça d'allò més i ells, aleshores, contesten que ja no hi tornaran més.

EL BE NEGRE sorprenué una colla de tranquils que volien viure bé amb els cabals dels humils. Even gent il·lustre i sàvia, tapaven la llum del sol, i fent gran consum de làbia embolicaren En Gassol.

tura serà feta a mà pel Robert de les Cabres, l'exclusiva del qual ens assegurarem, i encara patirà més. El número sortirà immediatament amb el paper que vulgui el lector i a les tintes que desitgi, segons tarifa, amb només tirar el preu per l'obertura corresponent.

El més urgent
El més urgent, però, és obrir la subscripció, i des d'ara ja està oberta. Ja tenim, doncs, la meitat de la feina feta, ja que el més urgent que vindrà per rigorós escalafó, serà tancar-la. Per això no ens serà possible d'anar tan de pressa, però un dia o altre hi arribarem.

No us feu dels competidors
Hem dit que no seria possible d'anar tan de pressa en el tancament de la subscripció. Tot depèn, però, de la confiança que en nosaltres tinguin els nostres amics, i ens atrevirem a dir-ho, els nostres enemics, i que no es fiïn dels nostres competidors. En efecte, fins a nosaltres han arribat notícies que podien traspasar el mercat de les subscripcions, ja prou retret des de la que el doctor Vivanco (la Virgen) obrí personalment i tancà també personalment amb tots els diners a dins per oferir un banquet, un bastó i qui-sap-lo al senyor Anguera de Sojo quan tots eren d'Acció Catalana.

Però hi ha més. Hi ha el banquet, el bastó i qui-sap-lo que el mateix doctor Vivanco (la Virgen) es proposa de regalar al senyor Anguera de Sojo, perquè l'han nomenat Fiscal de la República, ara que cap dels dos no és d'Acció Catalana. Hi ha, després, el bastó, etc., etc., que el senyor Jové Sarroca es fa que li volen regalar per subscripció els seus admiradors subordinats.

Ve després la subscripció que obriran a La Humanitat per pagar els seus als senyors Companys, Tomàs i Piera i Aiguader. Tenim encara la subscripció que es pensava obrir per fer de La Campana de Gràcia un diari. I, finalment, tenim la subscripció que han obert els socialistes per fer-se un diari ells mateixos. Tots aquests competidors, però, seran vençuts per la nostra sinceritat, que els nostres afavoridors ens han d'agrair.

Per què no ésser sincers?
Per què no ésser sincers? Cap dels nostres competidors no s'ha atrevit a ésser-ho. Ningú no ha dit encara que l'únic que es proposava era reunir una quantitat menys o més modesta per anar tirant. EL BE NEGRE és l'únic que juga aquesta carta decisiva en el món dels afers. EL BE NEGRE no s'amaga de dir que es proposa fer com tothom, en tot com tothom, i res més que com tothom (Mary Dugan). ¿Per què anar amb embuts?

Però nosaltres ens proposem més que els altres. Nosaltres anem a resoldre definitivament (hem dit definitivament) la nostra situació econòmica. Com? Els nostres lectors ens pondran, però hem dit que anàvem a ésser sincers. No comptem amb llurs donatius per resoldre aquesta situació econòmica que comportaria la nostra immediata retirada a la vida privada i l'enterrament definitiu d'EL BE NEGRE amb tot el dolor de l'ànima i amb aquella alegria. No comptem amb els nostres amics, sinó amb els nostres enemics. Ells tenen a llur mà la pròpia tranquil·litat: un xec suficient, i podran dormir tranquils.

I heus ací per què hem dit que fins els nostres enemics podrien col·laborar a la compra de la rotativa d'EL BE NEGRE. Ells tenen la paraula.

Un ciri a Déu i un al diable

El nostre benivolunt company de causa, El Correo Catalán, en la seva edició del dimecres passat, publicava la corresponent informació d'aquella vaga general que el dimarts ningú no havia vist per enlloc. Però El Correo no és dels que es donen per la pell amb massa facilitat. Per això, compaginant el derrotisme amb la veritat, deia en una titular a tres columnes: El paro llegó a ser bastante general al mediodía. El reporter, per complir amb Déu i amb el senyor Junyent, va fer informació de l'hora de dinar.

Per encàrrecs de publicitat a EL BE NEGRE, adreçar-se a: Aribau, 139 - Telèfon 76307.

TOSTADERO - CAFÉ - RESTAURANT
Plaça de la Universitat 3 - Telèfon 34842
TARDA I NIT Grans Balls familiars per concurs d'orquestra

Literatura Humanitària

El senyor Adrià Gual està fent oposicions per entrar de redactor a «La Humanitat». A tal fi, es dedica amb una constància exemplaríssima a atropellar el recte llenguatge i les seves lleis des de les dèriques columnes de «La Veua».

«Les rialles tràgiques» titula el senyor Gual un article que l'altre dia publicava en el dessús dit diari. En ell hi havia coses tan suculentos com aquesta. Parlem d'aquell Paris del mil cinc cents per ençà (un ençà que es veu que encara dura, segons l'autor); d'aquell Paris de les nits fosques i fangoses, asil de «coupe-bourses», de «etirelaines», i del dilettantisme de patges i lucas, esbotzaporres, assalladors de transeünts i robadors de donzelles, en contrast de les aflluències diürnes al «Pona neur»; de les famoses fibres de «Saint Germain», atapeïdes de carroces i galantejadors, i de les esplendors d'una aristocràcia fulminant (sic), tant com d'aquella altra del saber i de l'ingeni, elegantment guaiador del món.

Des que ha sortit a «La Veua» aquest article el consell cobrat de «La Humanitat» es passa les nits sense dormir pensant amb la manera de fer-se seu aquest exquisit articulista per fer «pendant» amb l'Agustinet.

CASA DELS PURES

ALIMENTS DE REGIM FARINES, LLEGUMS I PURES DE TOTES MENES TOT GARANTITZAT

Passatge Madoz, 4 • Telèf. 17063 (entre Fivaller i Plaça Francesc Macià)

Subscripcions patriòtiques "El Be Negro" necessita una rotativa, no sé si m'entenen...!

Quan arreu del món els països adés o suara més pròspers són presa sangonosa i tràgica de la fonda crisi provocada, com tothom que llegeixi les pàgines financeres sap, pel desgavell originat pel desnivell de la producció i el consum, quan les forces vives senten minvar una vitalitat que era llur única força, quan les classes passives es veuen amenaçades amb haver de deixar per sempre una passivitat que en la lluita de classes representava l'exponent més alt d'un prestigi ben cimentat, una sola indústria es presenta pròspera, un sol paper puja, un sol producte no dona l'abast a la demanda del mercat. Els nostres lectors hauran endevinat tot seguit que es tracta d'EL BE NEGRE.

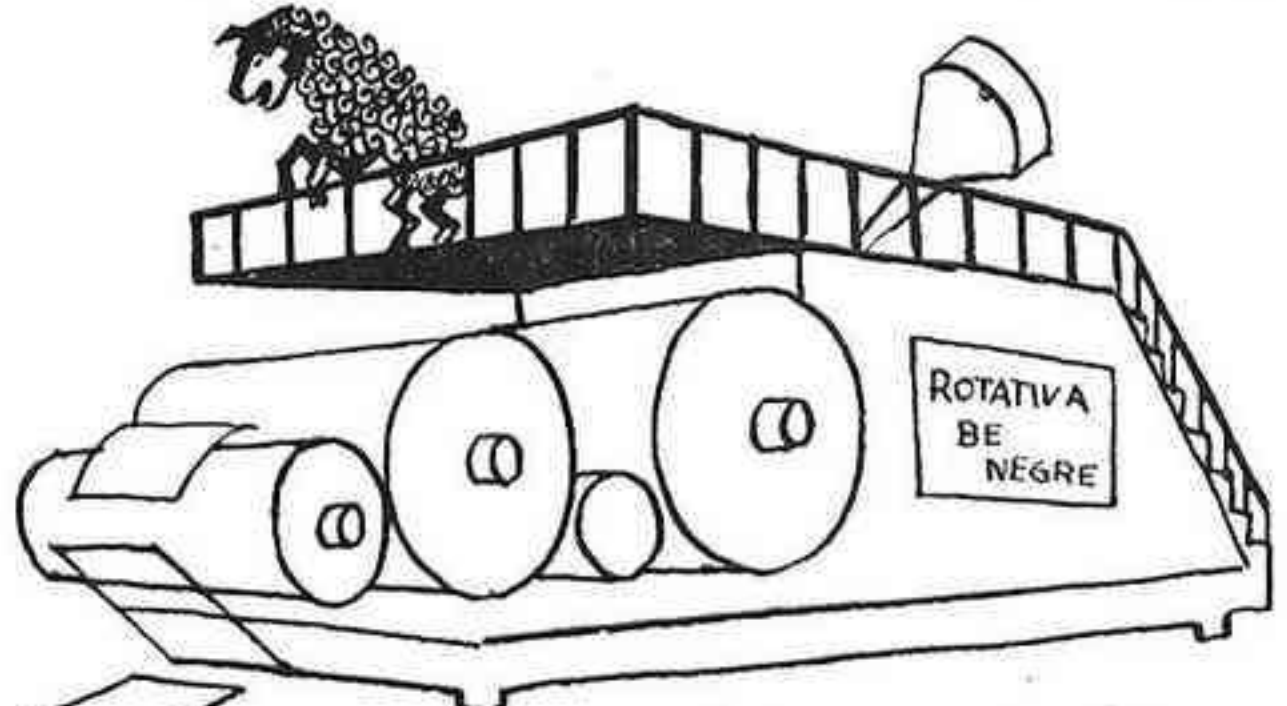
EL BE NEGRE, en el seu triple aspecte d'indústria, de paper, de producte, ha demostrat en els seus dos anys de vida la seva sòlida constitució. Ell, en els anys de més dura crisi mundial, ha resistit totes les sotragades que han sofert les altres indústries, i es presenta més pròsper que mai, tant que quan fins la Renaixença catalana, quan fins Bonaventura Carles Aribau i altres personalitats il·lustres han necessitat el seu segle ben complet per celebrar el centenari, EL BE NEGRE pot fer-ho sense por al cap de menys de dos anys de la seva primera aparició a la vida pública.

I el que és més esperançador és que en aquest curt període ha estat tal la demanda en el mercat, que actualment ens trobem en la necessitat ineludible d'intensificar la producció per satisfer les exigències del consum. Com fer-ho, però? El nostre desig hauria estat muntar una fàbrica que produís el nostre òrgan en grans partides. Així i tot és possible que no n'hi hagués prou. Però el capital es mostra retret; el capital té por, si no és el de Karl Marx. Però Karl Marx és

mort i els seus hereus se'l petegen, si ens podem expressar amb mots tan apropiats. Tenim un altre recurs. Podem oferir la nostra indústria als grans capitalistes internacionals. Són nombrosos els països que han abandonat el patró-or. Nosaltres podríem recollir-ne dos o tres i donar-los col·locació. Però el nostre patriotisme ens ho impedeix. Espanya, malgrat la influència que diuen els radicals que tenen els socialistes, no ha abandonat encara el seu daurat burges, i nosaltres no podem complicar la situació de l'obrer humil donant entrada al nostre país a nous patrons, per or que siguin. En aquesta situació no ens queda més que un recurs: els nos-

i cada cop que s'anunciï una nova baixa del be es farà constar que no es tracta d'EL BE NEGRE, per no perjudicar l'economia del país. La cotització d'EL BE NEGRE es manté, doncs, ferma; però, des de la seva aparició ha pujat cinc entens, ja que de 15 ha passat a 20, sense que es vegi a l'horitzó la possibilitat més remota d'una baixa. És per això que dinar que es posi a la subscripció de la rotativa d'EL BE NEGRE és diner segur.

Com serà la rotativa d'EL BE NEGRE
La rotativa que, per subscripció pública, adquirirà EL BE NEGRE, tindrà tots els avenços de la me-

tres lectors, i unes pretensions més modestes: una rotativa. Amb una rotativa potser no donarem l'abast, però podrem anar tirant, i amb l'ajut dels nostres lectors podrem comprar la rotativa.

Una subscripció
Es tracta d'una subscripció? Efectivament, es tracta d'una subscripció. I una subscripció popular.

Volem que la rotativa d'EL BE NEGRE sigui una manifestació de la confiança que mereix al poble el nostre òrgan, i, per tal que tothom hi pugui concórrer, no posem límit a les quantitats que s'hi vulguin aportar. Adhuc els milionaris, malgrat la crisi paorosa que el món travessa, podran aportar-hi el seu òbol, i, si tant ens apuren fins el llur i tot, amb el benentès que no es tracta d'un donatiu, sinó d'una inversió, a menys que no preferixin el donatiu (el donatiu a EL BE NEGRE, s'entén, ja que el donatiu als milionaris no ens interessa).

Una bona inversió
I que EL BE NEGRE és una excel·lent inversió, ho demostra que tantes vegades com l'alcalde ha anunciat que s'havia abaixat el be, mai no ha parlat, ni una sola, que s'hagués abaixat EL BE NEGRE. Si havia deixat la cosa confusa, no precisant-la en les notes oficioses, es devia a que el redactor Agustí Esclansans, que ho era també de «La Campana de Gràcia», volia mantenir l'equívoc.

Ara, però, això no succeirà més

cànica més perfecta i més moderna. L'únic que no tindrà serà un però; en el model que hem triat no n'hi havia, però si els subscriptors ho desitgen n'hi farem posar.

El model serà de sistema directe, amb dispositiu previsor construït especialment als grans tallers de «Los Previsores del Porvenir». Els gravats seran directes o amb intermediari, a voluntat.

El funcionament, dels més complicadament senzills, serà el següent. Els successos i notícies passaran directament del carrer a la màquina seleccionadora, que treurà la palla, netejarà la resta, separarà les notícies i els successos i hi abocarà els rumors produïts per un altaveu.

Per unes tuberies especials passarà aleshores el que quedí a les màquines de omentar. Un dispositiu més especial encara hi barrejarà, en les proporcions convenients, la mostassa, el pebre, la salsa Perrins, el curry, el tabac i els Productes Làctics S. A., convenientment alterats. Un altre aparell extraurà mecànicament l'estil dels redactors, que serà nesciat a la porta.

Pel que fa als gravats, seran litogràfics, les caricatures seran fetes in vivo, és a dir, que les personalitats seran passades personalment per la pedra, sota la vigilància dels nostres dibuixants. Un cop de manivela bastarà per obtenir un motlle sense dolor per al pacient. Si aquest no es volgués sotmetre a l'operació, la seva carica-

ARQUES SOLER
INCOMBUSTIBLES E IMPERFORABLES AMB EL SOPLET
ALDANA 3 i 5 BARCELONA T 31853
MADRID CABALLERO DE GRACIA 7 i 9 T 16119

per dormir i tot, un gavany amb coll de pell, de tenor d'òpera del Bose, ara s'hagi presentat presumint les carnis com una «vedette» del Martín. Com que ja té prou pena, pobre home, no recullo les deduccions que els al·ludits crítiques fan d'aquesta toaleta caritativa. Però sí que ho de dir que és lamentable que un pare de família com ell no prevenís el perill al qual s'exposava amb aquesta presentació de subjecte fotogràfic. Ja sé que tot plegat no és més que un eriaturer afany de demostrar amb un testimoni fotogràfic que han passat ja per a ell els temps de les vaques magres i que s'ha engraiat com un toixó; però cal que els familiars l'aturin; sinó, així com avui ensenya el coll, demà potser ensenyarà el melic. No ho fa la seva pertinença?

Amb el que ell segurament no comptava, perquè ja sabent que en el fons és un infelici i un ingenu, era que la seva «negligè» despertés l'interès, la curiositat i l'admiració de tots els Pepes Zamoras del carrer d'Alcalá.

JOSEP PLA

QUAN VIATGEU
Ja sigui per negoci o per plaer, aprofitau els avantatges de la nostra cadena d'hotels

HUSA HOTELES UNIDOS, S. A.

La més gran organització hotelera d'Espanya

Barcelona	Hotel Orient	250 cam.	150 bany.
	Hotel Espanya	150 »	50 »
S'Agaró	Hostal de la Gavina	60 »	30 »
	Hotel Terramar Palace	150 »	100 »
Sitges	Golf Hotel Terramar	30 »	10 »
		75 »	30 »
Tarragona	Hotel Europa	100 »	50 »
València	Hotel Victòria	100 »	50 »
Alicant	Hotel Palace	80 »	50 »
Granada	Alhambra Palace	150 »	100 »
Sevilla	Hotel Madrid	150 »	80 »
Cadiç	Hotel de la Plaça	150 »	50 »
Bilbao	Hotel Carlton	200 »	200 »
Sant Sebastià	Hotel Maria Cristina	200 »	150 »

Demaneu a qualsevol dels nostres Hotels el carnet de presentació, mitjançant el qual obtindreu considerables avantatges

PER A INFORMACIONS: AGENCIES DE VIATGES SITGES HOTEL TERRAMAR PALACE

HUSA OBERT TOT L'ANY SITUACIO PRIVILEGIADA HUSA
EL SEU CONFORT • ELS SEUS SELECTES DINARS • ELS SEUS TES DE MOOR

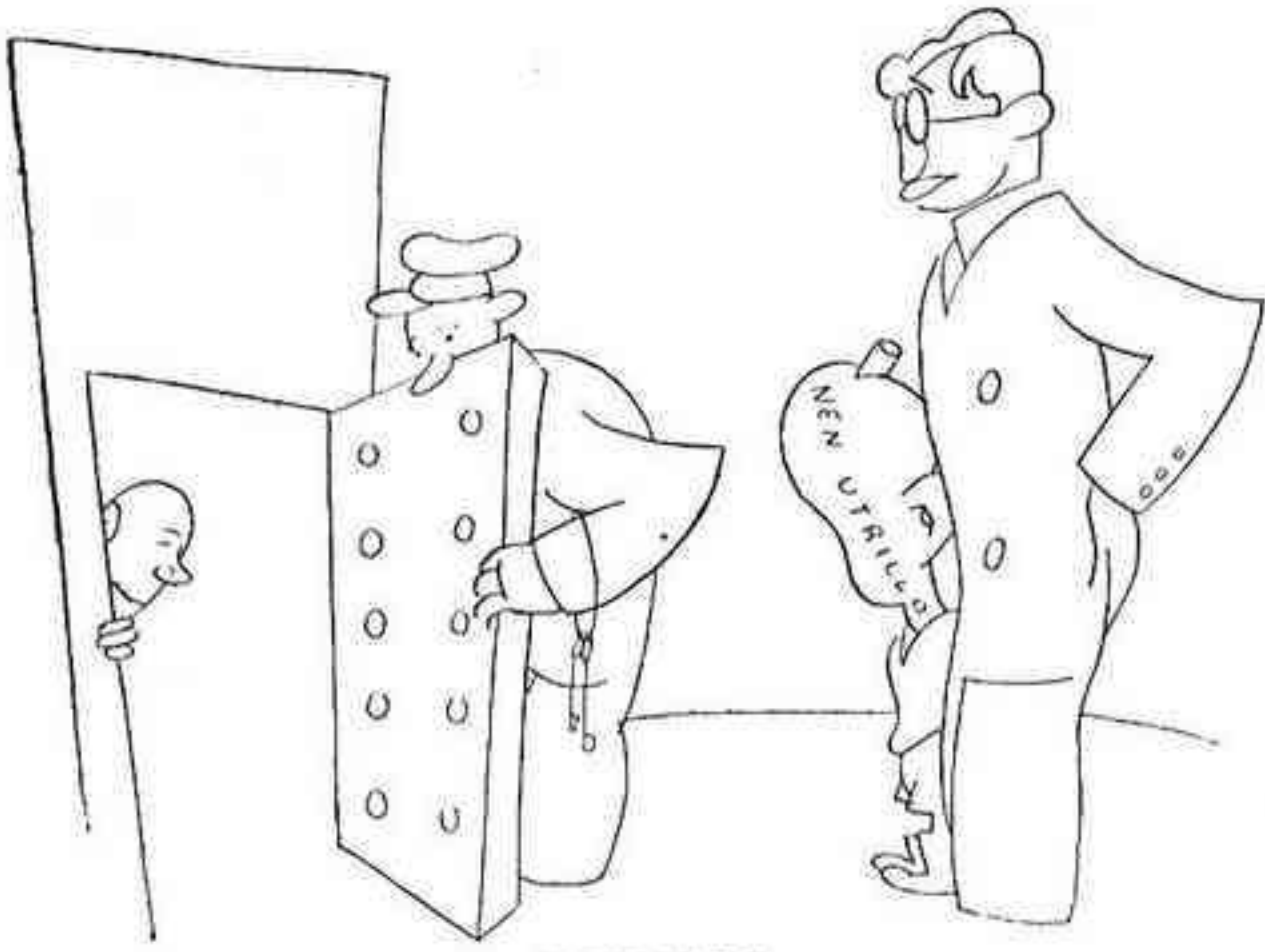
XOCOLATA

Amatller

ÉS MÉS QUE BO: ÉS EL MILLOR

EL "BE" NO ES MAREJA MAI... PERQUE PREN GRAJEAS "FIVE"

JETTATURA

— Apa, senyor Menéndez, ja està en llibertat.
— Si no se'n van aquests, no surto,

CRISI AL PARLAMENT CATALA? Solemne enterrament del Conseller Delegat

Pels passadissos va circular insistentment la notícia de la dimissió del Govern a conseqüència d'haver la Comissió modificat els conceptes fonamentals del projecte de llei de la rabassa, que el Govern en presentar-lo a la Cambra digué que feia qüestió de Gabinet la seva intangibilitat.

Confirmant ja notícia, tothom deia que el Conseller Delegat era a l'aigua. Fins en Duch Salvat s'ho va creure de bona fe i anà ràpidament a telefonar-ho a El Diluvio. El que passà, però, fou molt diferent. A conseqüència d'haver es-

tat admesa una proposició en aquest sentit, la denominació de Conseller Delegat ha quedat suprimida, i d'ací endavant el Conseller Delegat se'n dirà Primer Conseller.

No cal, doncs, alarmar ningú respecte de la salut dels nostres Consellers i del nostre Govern, ja que a fi d'allargar la pròpia vida adhoc ha renunciat a fer qüestió de Gabinet de la redacció de la llei de la rabassa i l'acceptarà tal com la deixi l'eximí ex-rabassaire senyor Riera de Martorell.

BOXA Saló Cine
VERSALLES
Mallorca, 493 cantonada Castillejos

AVUI NIT GRAN VETLLADA
GIRONES
en 10 rounds, davant el francès
PAUL SION
Guanyador de SIMENDE,
SANTOS MUR, etc. i 4 grans
combats més
General en còmodes butaques
2 pessetes

SERVEI ESPECIAL DE TRAMVIES
núms. 4, 45, 46 i 60
AUTOBUSOS ROCA

LA BORSA
LA VIDA
COTITZACIONS

BE NEGRE (emissió centenari)	100/100
Menendes (llibrats)	102,10
Autònima d'Obstruccions	0,05
Esmeneries Agràries	120
Quòrum's	234
Palatrugell's	0,00
Venerat de Vagues ídem	00,00
P. A. I.	000,00

Testimoni de qualitat

Per celebrar el seu primer centenari, aniversari, Orpheu Film va donar un banquet al qual, a més dels periodistes cinematogràfics, que si no els haguéssim invitat també hi haurien anat (el periodista cinematogràfic es troba generalment fins a la sopa, i si es comença amb arros també hi havia en representació de l'alcalde el primer tinent Antini Vilalta (i Vidal) (Salbó?).

En un dels grups, quan tothom ja estava coïent, el Sr. Vilalta es va avançar, allargà un braç, posà la mà primer oberta, i després nà cloent, en un gest ràpid els dits començant pel xic, l'anular, el del mig i l'índex, tot dient: —Un gest regidoril.

Tothom va comprendre. No és mal sastre el que coneix el panyu.

Aquesta setmana, tot queda com empalidit i a un segon pla, mig esfumat, davant de l'Emissió Centenari del Be Negre. Es aquest un valor que ha caminat amb tal fermesa des del seu inici, que ha arribat a inspirar confiança fins als més espantadissos.

Darrera hora

Per tal de complir els compromisos contrets a Villacorejo de Bajo, la alada dansarina Aurea de Sarrià, no podrà prendre part a la tercera sessió de cinema i music-hall de «L'Ocell de Paper».

Per aquest motiu, «L'Ocell de Paper» és molt felicitat.

■ Voleu tonificar i fortificar la vostra pell, en vista dels canvis de temperatura, vents, aire humit de la platja, dels ardors del sol, etc.? USEU: **AIGUA SALICÍLICA GENOVÉ**

■ Voleu que el vostre cutis es conservi sa, fi, suau? USEU: **CREMA SALICÍLICA GENOVÉ**

■ Voleu tenir els ulls brillants, bonics, fascinadors? Useu: **LUCIDAL GENOVE**

Una joventut perenne sols s'aconsegueix usant les especialitats Genové

Productes Insuperables del Dr. GENOVÉ. - Rbla. de les Flors, 5

MOLT BEE!

La nit de la segona representació de «Marina», en Lázaro va excedir-se tant, que l'espectacle va pecar de curt. Per això el públic, al final, volgué que s'allargués amb unes gotes de miting, que mai no fan mal. Va parlar el tenor, va parlar la tiple, va parlar el baríton i va parlar l'inefable empresari Lluís Calvo, el qual té sempre a punt la frase entenedora de l'home que deu tot el què és a Barcelona — fa tants anys que té un emplen municipal! — i que per Barcelona i pel teatre líric donarà, si cal, la seva sang i la seva vida.

Però el discurs d'en Lázaro fou el més bo. Digué: «—Ja cal que estigueu agruats a en Calvo! Miren que donar-vos una «Marina» com aquesta!». Aquí el públic en pes va fer una remor que volia dir: «quina barra!». Però el tenor va fer un gest imponent silenci, i com si volgués corregir-se, va afegir: «—Perquè començant per la senyoreta Espinalt i acabant per mi...». Què volien dir-li a un home tan «compent-xano», que deia allò amb la rialleta més angelical als llavis? Val més aplaudir-lo! I el van aplaudir.

TEATRE POLIORAMA
Rbla. Estada, 9 - Telèfon 10775

Avui a la nit debut de la Companyia de JOSEFINA DIAZ DE ARTIGAS i MANUEL COLLADO amb l'estrena de la comèdia en 3 actes de Don Manuel Linares Rivas:

Eva Quintanas
Dimecres tarda: La comèdia en 3 actes d'en Enrique Suárez de Deza:
Escuela de millonarias
Nit i dijous nit:
Eva Quintanas
Companyia de comèdies
Josefina Diaz de Artigas i Manuel Collado

Gran consternació es promogué l'altre dissabte al carrer Bailen. D'aquell temple grec que hi ha entre Diputació i Consell de Cent sortien silenciosament, amb passes cauteloses, mantes i mantes ombres neguitoses, tot pruniciant paraules estranyes. Els xofers no tardaren a establir-hi parada per recollir les víctimes que les ombres havien d'ocasionar. Poc després, però, retornaren cap a llurs respectius garatges, moixos i cap-cots. Les ombres no havien fet altra víctima que els senyors Enric Lluelles i Prudenci Bertrana, que s'acompanyaren econòmicament a llurs respectius domicilis ho i estintolant-se l'un a l'altre amb tota la cordialitat pròpia del cas.

En aquest dimarts a Romea han d'estrenar una comèdia que es diu «El carro de l'Alegria» i que en seran responsables un tal Mora i un altre tal Amat. El títol sembla que és producte d'una confusió entre «El carro del vi» i «L'Alegria que passa». En quan a la comèdia, és producte de moltes més confusions.

Quin efecte els faria a vostès si els deien que de cop i volta havien fet ministre al senyor Garcia Prieto? Doncs bé: al Poliorama estrenen una comèdia del senyor Linares Rivas, el qual sortirà embalsamat a rebre els aplaudiments de la claque.

I, ara que parlem de claque... S'està organitzant un ho-

HOLLYWOOD BAR - DANCING
CORRER NOU DE LA RAMBLA, 105
TELEFON NUMERO 17033

Totes les nits de 12 a 4 i festius de 7 a 9 (aperitius)

Colossal èxit de la **DEMON'S JAZZ**
ORQUESTRA COMPLETA
Grans atraccions a la pista

mentgo a la claque del teatre Còmic. És una institució admirable, a la qual ja li han fet propostions diverses personatges polítics en declivi. Quan aquesta claque s'engega, la senyora Blanquita Suárez sembla que tingui vint-i-cinc anys; els senyors González del Castillo i Muñoz Roan sembla que sàpiguen escriure i «Las faldas» sembla una obra bona.

Els han dit que els senyors Quintero i Guillén, autors de «La Lutz», que es representa al Barcelona, han enviat els paders al senyor Montero per un article encomiat que els hi va dedicar, de bona fe, a «La Noche».

Sortint del port de Barcelona, el «Transatlàntic William» ha hagut d'entrar al die, doncs feia aigües de popa, proa, babor i estribor. Els entesos diuen que no té reparació.

Tothom parlarà d'El Carro de l'Alegria
de VICTOR MORA i MARIAN AMAT
que s'estrena aquest vespre al **Teatre Català Romea**
Serà l'esdeveniment teatral de l'any
NO US EL DEIXESSIU PAS PERDRE...!

— He provat de declarar-m'hi, li he fet proposicions, l'he atacada a fons... però no hi ha res a fer. No vol caure.
— Deu tenir «quorum».

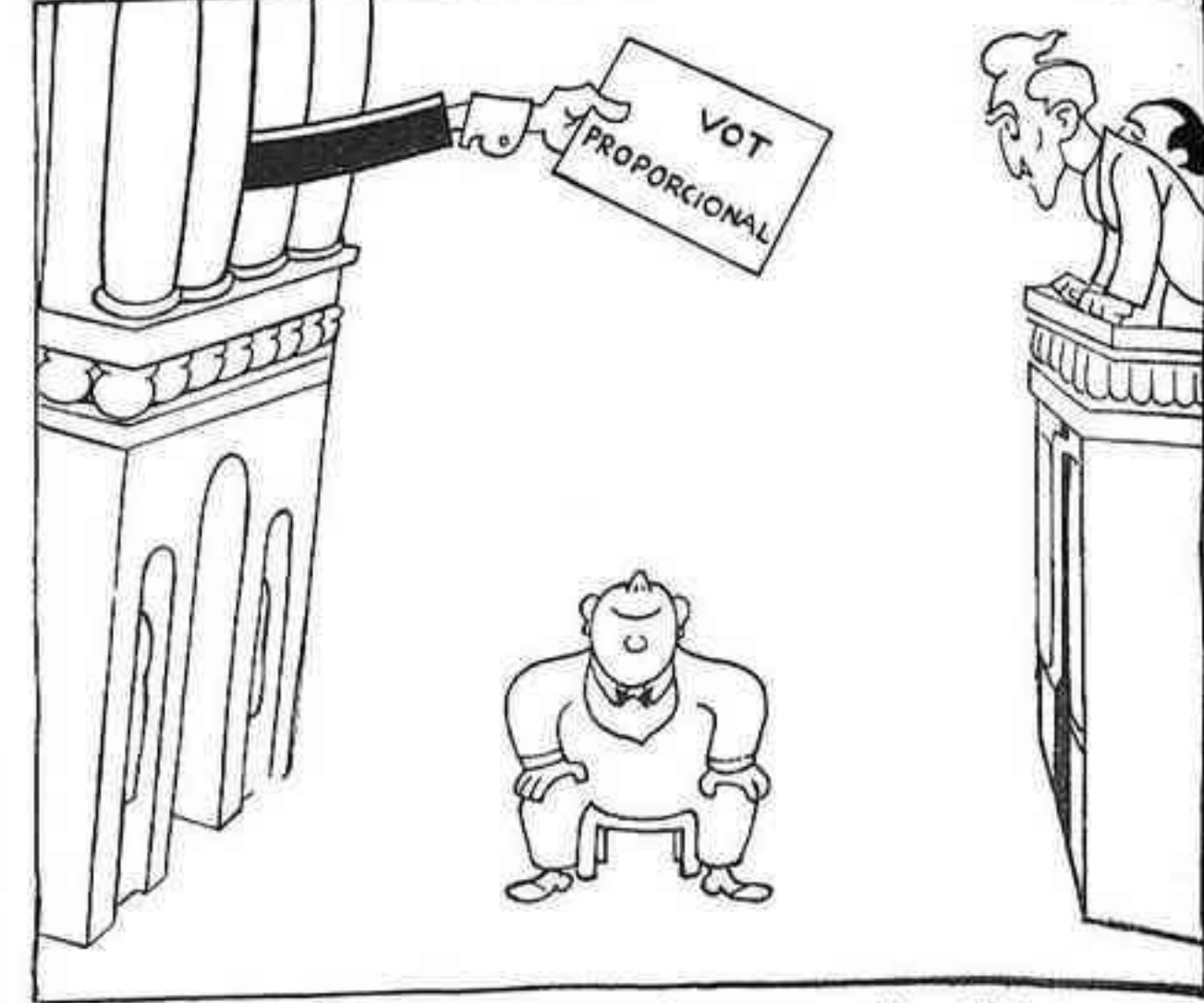
***
No ens ho inventem. Per demostrar-ho, aquí va la reproducció íntegra, d'un prospecte que ens ha caigut a les mans:

Centre d'Esquerra Republicana de Catalunya. Dic. IX. Vallència, 387. Cossinet.
Gran Esdeveniment Teatral per el dia maig 13 dissabte, a les 10 de la cella. Estrena a Catalunya de l'obra històrica en 3 actes repartida amb 6 quadres:
LA VICTORIA DEL CORONEL CATALA
drama simbolitzant jets històries de la vida del gran patriota En Francesc Macià i Llussà.
Original dels joves Ramon Pons i Tomás Isanda, socis d'aquesta Entitat la qual serà posada en escena per l'elenc escènica d'aquesta Entitat, baix l'encarregada direcció d'En Vicenç Miralles. En Joan Farré i de l'eminent actriu Anna Peris.
Sustreiria Castellví
Perruqueria Sánchez
Decorat Exprofés
Notula. — L'espectacle començarà a les 10 en punt de la cella. Es reserva el dret d'admissió. Per invitacions al company BOJJA.

Després de felicitar el senyor Exprofés, autor del decorat, si-güés permès lamentar no co-nèixer el company Bojja, l'home de les invitacions.

CABARET CATALA
BALLMUSSET
R. Santa Mònica, 6 - Telèf. 23687
Dijous, dia 18, a la nit **LA NOUETAT DE L'ANY**
UNA NIT A VIENA
amb un escollit repertori
Vienès a càrrec de la formidable orquestrina
CASAS Y SU TRIBU
Tots els dies grans balls de 6 a 9 i de 11 a 4

Stève Passeur, en vista de la migrada quantitat que li han reportat les representacions barcelonines de «La dona que compra marits», ha escrit al seu traductor, en Soldevila, dient-li que cedia aquests diners a beneficència.
L'Associació de Teatre Selecte ha cuitat a reclamar la dàdiva.

— Ara sí que no hi haurà més solució que dissoldre l'Ajuntament.

orelles esgarrriades
El Be Negre

Prensa festiva
La Vanguardia del dia 12, publicava a la pàgina 28, tercera columna, la següent notícia:

Ha fallecido en Vich la senyora Elena Rigau Vila, hija del conocido industrial y propietario don Félix Rigau Tarrés, a quien, como a su demás familia, felicitamos por tal motivo.

No és estrany, doncs, que els lectors seriosos s'hagin de refugiar en les pàgines austeres d'El BE NEGRE.

L'obsessió d'«El Progreso»
El Progreso està obsessionat amb l'obstrucció parlamentària. No se la pot treure del cap. Tots els seus trets van dirigits al descrèdit del Congrés i tot el que en ell s'hi fa. L'altre dia publicava aquest epígraf:

No era pas referent a cap Congrés parlamentari, no, sinó, senzillament del Concurs agrícola convocat per la Generalitat. El que pot una obsessió!

Rellicades
Parlant de política, El Dia de Terrassa, en la seva edició de dijous passat s'explicava així:

Agafen la col·lecció de les ressenyes parlamentàries i recuten el gros volum de les interencions dels homes de la Lliga, i llur qualitat; qualitat que hom ha de reconèixer, per bé que hom pugui deixar de compartir la doctrina o els punts de vista que aquelles exposen. I té raó. Podem dir-ho imparcialment, encara que es tracti dels representants de l'liga Catalana.

Pobra gent! Es ven que tractaven de posar el dit a la «llaga» i amb l'atabalament varen posar els peus a la gallada.

El be perdut
Un anunci que ha publicat El Diluvio la setmana passada:

S'HA PERDUT
un be negre. — C. Bèlgica. Bar Els caçadors, cantonada la Forja.

Per tranquil·litzar els amantíssims lectors, els direm que es tracta només d'un reclam. Com si diguéssim propaganda a l'americana.

La mala premsa
Un títol de La Veu, del 9 de Maig:

Delenció de 4 joves ben armats.

I això és el non format que ens prometien, bacons.

SALA PARÉS
AVUI FINS AL 19 DE MAIG
exposició de pintures
MANUEL HUMBERT
i fins al 20 pintures i dibuixos de **J. BATLLE CAMPDERRÓS**

***
A la pròxima II Fira del dibuix, hi haurà un Stand dedicat als dibuixos.

Restaurant Casa Joan
Rambla Santa Mònica, 21 i 23 • Telèfons 11692 i 15759

Especialitat Paella Valenciana
Salons especials per banquets

El Be a les fosques

LES ESTRENES

La sessió Be Negre, encara que no és ben bé una sessió «Be Negre» perquè El Be Negre ni va tenir gaire temps de ficar-li el morro ni el colze, com hauria estat la seva intenció, per preparar un programa realment «Be Negre», va oferir als seus amics un film perfectament digne d'El Be Negre, no precisament perquè hi sortís un be blanc, sinó perquè, contra el que algun crític ha dit, ben excusable, donada circumstància de no saber el que es deia, el film era de les coses més autènticament humorístiques que s'han projectat en aquest darrer temps. És clar que hi mancava allò que els empresaris en diuen amb aquell encert el «complement de programa», però ens permetem prometre als nostres lectors que en la pròxima, que serà aviat, hi haurà això i molt més. Serà una sessió «Be Negre» 100 per 100.

PUBLI CINEMA
 Passeig de Gràcia, 57
 Telèfon núm. 79681
 SESSIÓ CONTINUA de 3 a 8 i de 10 a 12
 Localitat única, seient 1 pesseta
 Hotelleria, Reportatges i Documentals «FOX»
 Demà, nou i important programa

Si els obrers, en comptes de fer vagues fessin com el Centre de Reporters, és segur que la tranquil·litat ciutadana hi guanyaria.

Per veure si els augmentaven el sou els reporters del Centre de Reporters, que no és pas el mateix que dir els socis del Centre de Reporters, varen organitzar la setmana passada (més ben dit, varen dir que l'organitzaven) la projecció de «O. K. America» (per mal nom coneguda per «La Secuestrada») perquè hi ha un reporter que sempre té cinc dòlars per donar al primer que els el demana. Sembla que no es tracta del nostre amic Tomàs. Ells volien que hi anessin els propietaris dels diaris, però aquests (els propietaris, no els diaris) varen dir que els diaris ja els costaven prou diners per haver-se de gastar encara tres pessetes en una entrada de cinema.

I, no obstant no saben pas el que s'han perdut, perquè «O. K. America» és un film magnífic que, per veure'l, no sols val la pena de gastar-se les tres pessetes sinó d'augmentar i tot els sous als redactors.

Ara, que els reporters s'han curat en salut perquè si el protagonista no és assassinat al final les empreses se'l disputarien i els reporters es quedarien sense feina.

COLISEUM
 TELEFONO 18466

UNA MUJER PERSEGUIDA

amb Winne GIBSON
 FRANCES DEE y PATT O'BRIEN

amb Winne GIBSON
 FRANCES DEE y PATT O'BRIEN
 DEB CAT A LES MARES DE TOT EL MON

Si la dona se us ha casat amb un altre pensant-se que són mort, i poden assegurar que no en són sense enganyar-vos (no hi guanyarien res perquè tampoc us pagarien l'enterrament) no us feu pas de la legió estrangera perquè podeu tenir per segur que la dona se us haurà casat amb un oficial d'aquesta reputada legió i us trobareu amb un drama com una casa.

I si no us ho creieu, hagués un amat al Fantàsia a veure «El sargento X» que és un altre membre de la nombrosa i coneguda família dels X entre els quals ja coneixem «Madame X», «La mujer X» i «El Doctor X».

Com tots els altres X aquest sargent és un cas com una casa, més útilment per fer plorar les senyores.

I com que el fa aquell Ivan Mosjoukine que té aquella ànima russa i aquells ulls verds de via lliure que fan rodar el cap, mel sobre fulloles, que diria en Francesc Pujols.

Hi ha un consell que totes les mares tenen present, que diu que no s'han de posar armes en mans de les criatures. Després del film «Manos culpables», que es projecta a l'Urquinaona, aquest consell s'haurà de fer extensiu als assassins perquè no posin armes en mans dels cadàvers. I ben mirat, és

Kay Francis

una cosa lògica perquè si les mares són autores de la major part de les criatures, els assassins són actors de bon nombre de cadàvers.

Si Lionel Barrymore no hagués posat un revòlver a les mans d'un pintor que va assassinar, aquest pintor, en venir-li allò que en diuen la rigidesa cadavèrica no hauria apretat el gatet i no hauria matat el seu matador.

Com es veu, el recurs és bo; tan bo que ens agradaria veure un «Tenorio» fet amb aquests principis científics.

Hi ha, però, en aquest film, el Lionel Barrymore, que és un gran actor, i la Kay Francis que porta boigs tots els senyors de mitja edat de Barcelona, entre ell, altra vegada el nostre amic Tomàs.

Durant cosa de sis dies al Capitol han fet «Seis Horass». Com que era un film doblat en espanyol, ningú no n'ha tret l'entrellat i tothom n'ha sortit amb un cap com un bombo. Per això la Cimaes volent que la gent no s'hi encaparrés tant, ha posat en el programa «Dos segundos» que és un drama Capitol 100 per 100, és a dir, esgarrifós com cal.

Divendres passat, al Poliorama, l'humorista madrileny Enrique Jurdíel Poncea va donar una conferència sobre America, Hollywood i els artistes de cinema. Segons aquest senyor a Hollywood només s'hi pot anar per a veure en Chaplin i conversar amb Menjou. Tots els demés o són cursis o inabordable per a tota persona la missió de la qual obceixi a finalitats periodístiques.

Ara només falta esbrinar si en el cas que ens ocupa la cursileria també era patrimoni del jove humorista...

...cosa que dubtem, puix que Jurdíel Poncea és un xicot que s'expressa amb una ironia no precisament mancada d'intel·ligència i agudes observativa. Una ironia que en molts moments no tindria pas cap inconvenient en considerar com a nostra. (patent 55.093.)

A SOUPER DANSANT A PARTIR DE LES 7:30 P.M.

EL RESTAURANT DE NIT MES ELEGANT I DISTRET DEL PAIS • ESCUDILLERS, 10 • TELEFON 20013

La catalanització del cinema es un desiet

Tant de mal que havíem dit de «Draps i Ferro Vella» i ara resulta que ha d'ésser l'origen de la cinematografia catalana de bo de bo. Les cases nord-americanes no hi veuen de cap ull dels seus ulls de veure que si això del film català prospera es veuran obligats a fer còpies retolades en català.

Però elles, que estaven tan contentes amb la provatura dels draps, no han pogut tolerar que la premsa es prengués la cosa seriosament i comencés de demanar la catalanització del cinema. Per castigar-la, com és costum, ha començat la pluja de retirada d'anuncis, perquè, si és tolerable que es doblin films en català com el dels draps, que descrediten el català, no ho és que es digui que la catalanització es pot fer amb bons films perquè aleshores els americans, que sempre han dit que estimaven tant i tant el nostre país es veurien obligats a demostrar-ho, bé fent-los traduir a Amèrica, o bé donant feina als nostres literats i als nostres laboratoris. Afortunadament la labor del senyor Magí Muria encara pesa i la de l'Esquerra encara menys i als pobles els empresaris rebutgen els films que la Cimaes ha fet retolar en català. I el Comitè Pro Catalanització dels Rètols, bé, gràcies per ara.

Avui, dimarts, dia 16
 VELLADA DE GRAN GALA
OLYMPIA - RING
 Kid Reyes Jack Moran
 Jack Coutray-1 astl
 TORREGROSA-TARRÉ
 R. SANS-F. ROS
 Presentació a Barcelona del formidable colpidor base
 Mateu Osa contra l'ex-campió d'Itàlia de totes les categories **Baggiani**
 General: 3 ptes.

Un viatge al país de la barrila amb Willy Forst
Caballero para todo
 Música, Robert STOLZ
 Dirección: Gotta-Dolowy
 Una comèdia més còmica que totes les còmiques que s'han vist
TOTHOM AL Fantàsia

El Relicario
 Tothom que llegeixi aquest títol i tingui tres pams de front, comprendrà tot seguit que es tracta d'«El Relicario» que filma a Montjuïc el senyor Baños, dirigit pel senyor Baños, segons un argument del senyor Baños, amb diàleg del senyor Baños, decorat del senyor Baños i direcció artística del senyor Baños.
 Aquest film té unes quantes novetats ben notables. La primera és la de les múltiples funcions del senyor Baños; però la més important és que el senyor Baños no representa tots els personatges del film. No ha estat possible, i nosaltres, agents de publicitat de la superproducció, ho lamentem profundament.
 Això, però, dona ocasió de lluirment al jove actor i galan Josep Maria Blanco, que, desgraciadament, per exigències de l'obra, es veu obligat a deixar-se assassinar abans de la segona part del film. El malaguanyat jove serà plorat per tot el públic que tingui enc que no sigui més que una dosi per a infants de bons sentiments.

L'Argument

L'argument d'«El Relicario» és dels més originals:

Una noia que no té pare ni mare (pobreta!), viu amb un oncle violent i embriac (dolent!). La noia, com suposaran els nostres lectors, ha de fugir de casa.

Carretera amunt, o avall, troba un cortijo, perquè, és clar, això passa a Andalusia, i l'agafen de criada (en aquests temps va tan escàs el servei!) i resulta que hi ha un minyó que a la noia li fa goig. Casualitats de la vida!

Però, mira que és prou!, el fill de l'amo, que és un señorito d'aquells tan tipus, el lector mai no ho diria, entra a la cambra de la noia per... Però cal! nova sorpresa de l'espectador, el minyó entra i ja hi som, mata el fill de l'amo. Va la preso, la noia es casa mentre i passen totes aquelles coses tan imprevisibles que el lector pot suposar.

És un argument, com es veu, que es necessitaria ésser ben imbecil per no haver-se-u ocorregut a algú. Afortunadament, la nostra terra és fecunda.

URQUINAONA
 Telèfons 25629 i 24513
 AVUI ESTRENA
ADOLPHE MENJOU
 EL ETERNO D. JUAN
 WILLIAN HAINES
 EN
NADA MAS QUE UN CICLOLO
 DOS SELECTAS PRODUCCIONES AMENAS Y GALANTES DE METRO GOLDWYN MAYER

CAMISES, CORBATES I PIJAMES
 DIBUIXOS ORIGINALS GUSTOS SELECTES PREUS BARATÍSSIMS

Us recomanem la nostra Secció de Camiseria a Mida atesa per personal competent i especialitzat

Casa Vilardell
 VIA LAYETANA 49. - HOSPITAL 36.
 Y SUCURSALES

UNA DESAPARICION ¿ON ES EL COMITE DEL CINEMA?

La nostra informació sensacional sobre el Comitè del Cinema ha produït un fet també sensacional però inconcebible. El Comitè del Cinema de la Generalitat ha desaparegut quan nosaltres anàvem a prosseguir la nostra labor informativa. La sorpresa ens ha deixat aclaparats.

Nosaltres ja sabem, com el seu nom indica, que el nomenament de secretari havia d'ésser una cosa secreta; però no ens pensàvem que s'ho prenguessin tan al peu de la lletra.

Fins a nosaltres han arribat notícies que una part del Comitè es reuní d'amatag de l'altra part (on? misteri); però el que no està bé és que es reuní d'amatag de la premsa. Mai no ens havíem trobat en un cas semblant. Aquesta manca d'atenció pot fer que la premsa es desentengui d'un organisme tan desconsiderat, i aquest buit podria ésser-li fatal.

¿O és que, potser, cerquen aquesta fatalitat?

L'únic que sabem és que el senyor Carner Ribalta ha dit al seu soci en els «Laboratoris», senyor Vives Giner, que estava molt preocupat i li sap molt de greu el que ha passat, que es posés tranquil i no s'espantés. Hom ignora si li ha recomanat que es fes retratar, ni si l'ha retratat ell mateix tot dient-li: «Usted ha sido filmado».

UNES DECLARACIONES SENSACIONALES

A conseqüència de tot això, el senyor Vives Giner (don Ramon) ha dit que faria declaracions sensacionals sobre tot. Hàbilment interrogat per un dels nostres redactors, ha declarat:

—No és cert res del que ha dit El Be NEGRE, amb tot i que, com de costum, tot el que ha dit sigui la pura veritat. Com heu pogut veure, el que ha dit de Mr. Horen i el seu cinema no té cap importància, perquè precisament Mr. Horen, en una reunió de la Fira de Mostres, en la qual li varen dir que El Be UN dia o altre parlaria d'ell perquè ja era català, va dir que amb ell no s'hi ficarien, perquè no en sabien res.

Pel que fa al cinema de davant del Publi, El Be NEGRE s'ha equivocat de mig a mig, perquè Mr. Horen ja ha abandonat el senyor Salisachs a la seva negra sort. Ara sembla que l'empaiten d'altres, però no hi fa res. No podran res contra el Publi.

—I això?
 —Molt senzill. El Passeig de Gràcia té dues andanes: la de pujar és a mà dreta, la de baixar a mà esquerra. Per anar a l'ex-Amadeu Vives o Vives Giner, ve de pujada, mentre que per anar al Publi ve de baixada.

—Però així, el Cinema Vives Giner queda abandonat?

—De cap de les maneres. L'installarem a la Plaça d'Urquinaona.

—A la Plaça d'Urquinaona? Però si ja hi ha l'Urquinaona.

—Sí, però és de la Metro.

—Així, guerra?

—Guerra! Vostè ho ha dit, jove, guerra!

—Però ¿no creu que la Fox resulti derrotada?

CAPITOL
 Un èxit previst i merescut

El veritable film del continent negre

AFRICA INDOMABLE

El formidable actor **Edw. G. Robinson** en **Dos segundos**

Dirigida per **MERVYN LE ROY**, realitzador de **SOY UN FUGITIVO**

Un doble programa

WARNER BROS. - FIRTS NATIONAL

—Derrotat Mr. Horen? Mai!
 —Es que, veurà, seran dos contra ell; seran una parella: la Metro i el Metro, que és allà mateix.

El nostre interlocutor es tornà lívid, s'arrapà al telèfon i explicà tot això al seu (al seu interlocutor). Escoltà després llarga estona, i quan penjà l'aparell estava radiant:

—M'ha ofert el Publi! Canviarem el nom al Publi i a més del bust gran i valencià al vestíbul, farem, com als envelats, films d'obsequi en els quals els joves regalaran bustos petits a les espectadores. Res, l'èxit de l'any.

—I els bustos petits, ¿també seran valencians?

—No; són una partida que ens ha ofert en Coscolla, bustos de massapà endurid com aquells que va fer per als humils del senyor Macià.

—¿Però els bustos, de qui seran, del mestre Vives?

—Escolti, jove, ¿qui és el cineista més entès de Catalunya?

Tanta modestia ens va tancar la boca.

ACTUALIDADES
 R. Bld. Catalunya, 37 - Tel'fon 11201

Tots els dilluns, convi de programa

- EL PRIS DELS CONTRASTOS
 Curiosa documental de Noruega.
- AUS FLOTANTS
 La vida de les aus; explicada en espanyol.
- GAUMONT'S SUPER NEWS
 Les darreres noves mundials.
- CURIOSITATS I RARRES DEL MON
 Magazine Atlàntic; explicat en espanyol.
- FRANCE ACTUALITES
 Els enginyers anglesos expulsats de Moscou pel govern Soviètic, s'irriben a Anglaterra.
- ECLAIR JOURNAL
 Entre altres assumptes de fort actualitat es fa remarcar per la seva importància el primer de malà a París.

Continua de les 11 del matí a 1 de la matinada
 Localitat única: UNA pesseta
 Aparells WESTERN-ELECTRIC

L'èxit de «Mercedes» sorpren els mateixos creditors

«Mercedes», amb tot i el que pugui dir la premsa pedant i pretenciosa, ha estat un èxit, i no podia succeir altra cosa ja que els seus realitzadors no aaven a cercar-hi més que negoci. Ara no es podrà dir que no compleixin els compromisos contraets i fins es podran pagar les vint-i-eine pessetes que va costar el lloguer d'aquella gramola que hi surt i que hi hagué de sortir durant quaranta dies i que constava com que havia costat 250 pessetes de dipòsit L'amo de les misses tornà a ésser-li i fins, segurament, n'hi hauran per enviar una panera per Nadal al decorador del Còmic Sr. Assensi i unes entrades al propietari de la «Banca del Mobles» que deixà el mobiliari. Ell hauria preferit que li haguessin anunciat la casa entre els col·laboradors del film com li havien promès, però no es pot ésser massa exigent.

Al cap i a la fi, amb l'encertada ajuda de direcció d'en Jaume Salvador, tots quedaran contents. I el pobre Manolo de l'Orpheu que es pensava que si havien deixat la gramola i els mobles sense deixar dipòsit era per la seva cura! Sí, sí; quan un director s'ho val, no es necessiten per res els regisseurs!

Esperit d'imitació

No es pot fer res davant de les criatures. Perquè El Be NEGRE va anunciar que celebrava el seu primer centenari, Orpheu Films s'ha afanyat a celebrar el seu primer aniversari. No es tracta però d'aniversaris, senyors de l'Orpheu, sino de cent-naris. I en quan a centenaris, ja els donem feina si ens volen passar la mà per la cara.

Davant l'èxit obtingut, la F. A. I. acorda declarar una vaga general cada setmana

Com era de preveure, la vaga general corresponent a la setmana passada, constituí el triomf més rotund i definitiu de la revolució social per la qual tant de sacrificis porta fets la C. N. T. de la F. A. I., que és l'A. B. C. de la S. P. Q. R., o, per dir-ho en un mot, l'I. N. R. I. de la burgesia.

Aquest èxit, celebrat arreu amb esclats de bombes i petards que produïren el pànic de rigor, obligava al repòrter que no subscriu a entrevistar-se amb els organitzadors de les festes per tal de conèixer la impressió que els havia produït l'assoliment obert de les reivindicacions obreres i la consegüent victòria del «Comunismo Libertario», així com esbrinar per peces menudes els propòsits que tenien per al futur.

Educats a l'escola periodística de Vich, procedirem a llogar un manobre del ram de construcció. Li encarregarem que aprofités les vacances per fer-nos un galliner a la galeria de casa, i al cap de tres dies ja ens haviem guanyat la seva voluntat i li havíem fet cantar tot allò que ens calia saber. Ens digué on rau el cau de la fera i el sant-i-senya que calia usar per arribar-hi sense trencar-colls. Agraïts als seus serveis, l'endemà el traguérem de casa, amb l'excusa que havíem rebut un anònim amenaçant-nos de mort ràpida si seguïem fent obres de ciment lent. El nostre esperit burges no permetia comportar-se d'altra manera.

Cap a mitja nit d'aquell mateix dia, d'acord amb les orientacions del manobre, anàrem al carrer de les Tàpies. A la sisena casa a mà esquerra entrant pel carrer de Sant Mes-

tre Oleguer Junyent, hi ha una casa d'aspecte humil; l'exterior de la qual no delata res. A la porta hi ha sempre un grup fement, les components del qual exagereu potser una mica massa llur maquillatge. Segurament que a fi d'inspirar la màxima confiança, no passa cap home, ni jove ni vell, que no sigui convidat a entrar a la casa, i s'admeten totes les isetes dels que accepten el convit. Això, com és natural, fa creure a tothom que aquella és una casa com cal, i aquell servei femení de vigilància, prevenció i despatxament és tan ben muntat, que més d'una vegada el trobareu en alegre col·lotge amb el vigilant, el «sereno» i fins la parella de guàrdies de seguretat del barri.

Allí, doncs, i per bé que no ho semblava, hi ha el «bureau sindicalero», el pinyol de l'aubercoo faista, l'oficina de la Societat Anònima Empresària de les Vagues Parciales i Generals de tots els Rams de la Passió proletària.

Passàrem revista a l'exèrcit de la porta de l'edifici i escol·lirem per guia la més joveneta d'aquelles guardies d'assalt amorós. Portava bastant bé els seus seixanta anys i fumava un cigarrot de pacailla de ral que li perfumava voluptuosament l'alè. Hi canviàrem unes frases breus, de concert econòmic, i la seguírem escales amunt.

Ara no us ho creureu, però un cop a dalt el pis ens intro·duí a una cambra. Deixem que les plomes vigoroses de Lluís Capdevila i Francesc Oliva la desdreguin amb la perícia que els és reconeguda. Nosaltres anem a la nostra tasca, que és tota una altra. Ja dins la cambra, diguérem un mot que era el sant-i-senya. Aquella nimfa

ens mirà, tota decebuda. Som·rigué, però, en veure que posi·ven dos dits de la mà esquerra a la butxaca de l'armilla, per tal que no donés per perdut el temps.

—De quin ram ets? — ens preguntà.

—Del ram de l'aigua de col·lona.

I com que d'ençà que havíem entrat portàvem el mocador al nas, va dir:

—Ah! vet aquí perquè ets tan delicat.

Pagàrem, doncs, cobrà, i ens ommenà a través d'un corredor laberíntic que semblava no tenir fi. Però tanmateix el tenia. Arribàrem davant una porta folrada de pell, amb arabescos de claus de cabota daurada, i la nostra «cicerone», després de demanar-nos un cigarret, desaparegué. Que un llamp ens matí, si sabem per on.

Tustàrem la porta de pell, hem de confessar que amb la pell (la nostra) de gallina, i una veu de tros respangué:

—Adelante!

El cor ens brincà i ens digué: «Ja la ballem!». Però nosaltres, coratjosos de mena, posàrem cara de prunes agres i pitjàrem la porta amb una gran naturalitat. Ningú no era capaç d'endevinar que fos la primera vegada que ho fèiem, davant la facilitat amb que l'obrírem i la tancàrem.

La cambra era espaiosa, alta de sostre, contortable, amb llum indirecta. No hem vist cap altra oficina comercial, ni a Barcelona ni a les pel·lícules, presentada amb aquella propietat. Mobles americans, fixers metàl·lics, màquines d'escriure, de comptabilitat, multicopistes un parell de registradores d'aquelles a les quals hi manca només banyera per tenir-ho tot. Clavats a les parets, cartellots d'aquells de «Sed breves», «Un sítio para cada cosa», «Los encargos se pagan por adelantado», «Hoy no se fía», «Leed y propagad la Solis» i «Parleu bé si us plau».

Darrera una finestreta on hi ha un rètol que diu «Gerencia», hi havia el gerent. Portava pantaló i armilla de carrer i al damunt un bati de seda amb amples ratlles negres i

roges, subjectat a la cintura per un cordó als extrems del qual, enlloc de borles, hi duia sengles bombes de mà en forma de pinya d'Amèrica, daurades, amb la metxa a punt d'encendre. Darrera la taula, penjat a la paret, hi ha un Sant Crist i un parell de pistoles. A l'angle dret, sota un ventilador elèctric, una metral·ladora de cara al públic. A l'esquerra, sota un aparell de ràdio, mitja dotzena de tubs de ferro, d'aquells d'aire, amb

d'ull molt seriós, gairebé sense alçar el cap d'uns papers plens de xifres que re·passava, i ens assenyala el rè·tol «Sed breves».

—Els treballs considerem prudent presentar-nos. Per no causar els lectors, traduirem al català el diàleg que sostingürem en castellà, naturalment.

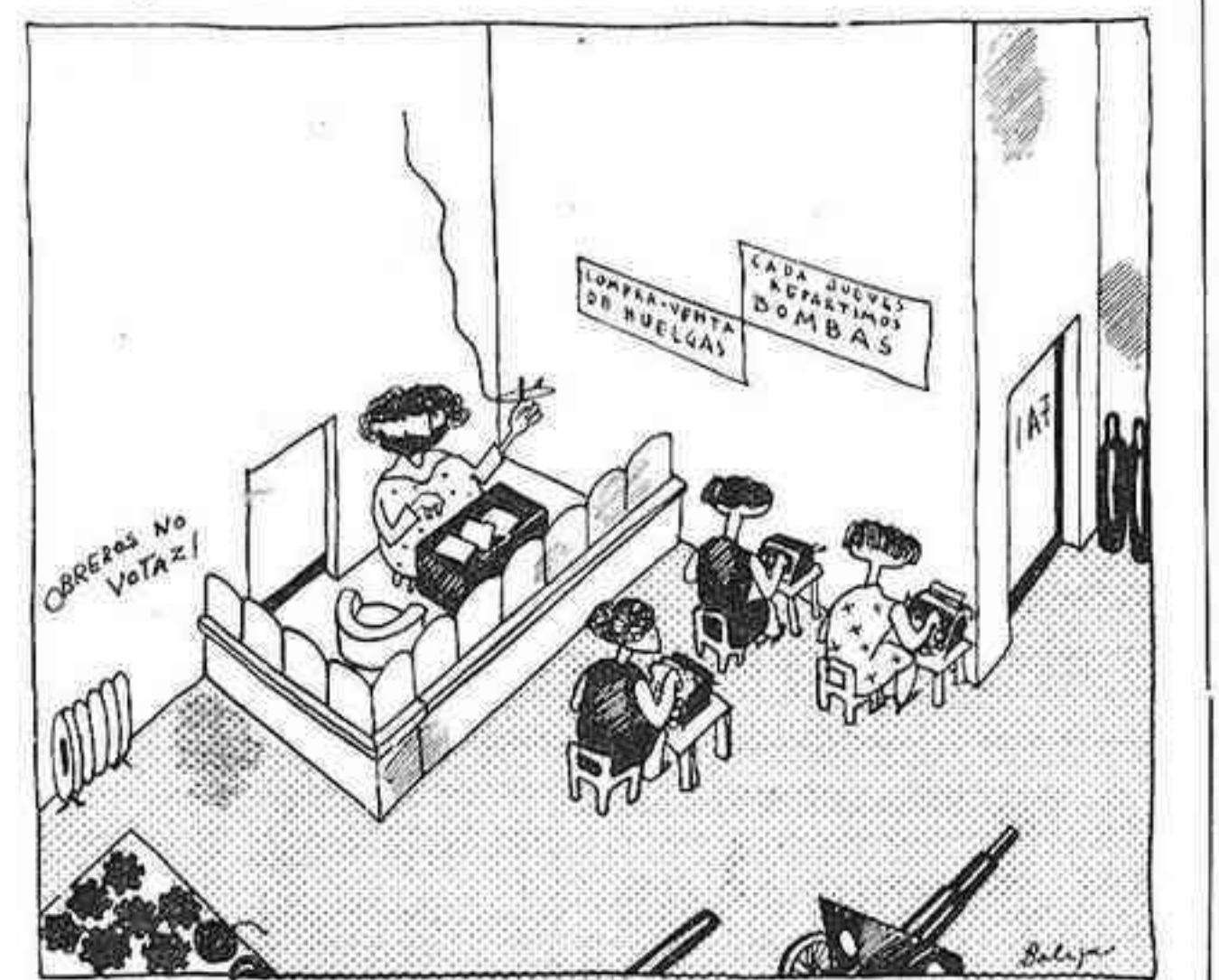
—Sóc la Sal, de Cardona.

—I què vols?

—Instruccions.

—Portes diners?

—No.

unes etiquetes vermelles que diuen: «Gases asfixiantes». A una finestra, una gàvia daurada, amb una gran llaçada blau·cel; dintre la gàvia, un canari que a intervals canta «La Internacional». Dalt d'una luxosa columna de metall, un traveser on hi ha una cotorra dels colors de la bandera monàrquica, que en les pauses de la congrua del gerent intercala crits de «Viva el Comunismo Libertario!»; «Muera Anguera de Sojo!»; «Acordaos de Casas Viejas!»; «Leed la Solis!»; «Cotizad, cotizad, cotizad!».

Fent un estorç per demostrar que tot allò ens era familiar, saludàrem el gerent amb aire xiroi.

—Ola, camarada! ¿Conoces el último chiste?

L'home ens mirà de cua

—Dones vés-te'n a la merda! Això de Cardona ja dura massa. Fa una pila de mesos que no cotitzeu!

—En tenen la culpa els catalanistes. Ens ensibornen el poble i els obrers ens giren l'esquena.

—I tu, de què serveixes, idiota? A l'organització no li interessen els catalanistes, ni el poble, ni els obrers, ni l'espant. A l'organització només li interessen les pessetes. Si no en vénen, hauré d'enviar a cercar-les!

I en dir això jugava amb les puntes dels cordons del bati, mentre la cotorra cridava: «Cotizad! ¡Cotizad! ¡Cotizad!».

—Bé, doncs — vam dir nosaltres —; procurarem portar-ne.

Ara, però, necessito instruccions per a la setmana entrant.

—El dilluns, tothom a treballar.

—I el dimarts?

—El dimarts, el dimecres i el dijous, vaga general revolucionària a tot Espanya.

—Altre cop?

—Sí! I així setmanalment, fins a nova ordre.

—Ja em va bé.

—Però alerta que ningú no falli! El que falli...

I aquí la mirada se'n anà de pet cap a la metral·ladora.

—No temis... No fallarem. I ara que sóc aquí, voldria demanar-te permís per declarar, de tant en tant i pel meu compte, alguna vagueta parcial. A casa la passem molt negra i em convenen ingressos. No crec que el fet que una agència forana faci algun negoci, pugui perjudicar les operacions de la Central.

—Escriu una memòria i la sotmetrà al Consell.

—I l'informaràs favorablement?

—Depèn del tant per cent que em reservis.

—Indica't tu mateix.

—Posem-ho al vuitanta-cinc.

—Tiva, Quim! I a mi, què em quedarà?

—El dret de multiplicar els conflictes. És sabut que com més conflictes, més ingressos. Com si diguéssim a augment de producció, augment de beneficis, encara que siguin de percentatge reduït. Nosaltres hem determinat seguir aquesta teoria. És per això que anem a fer una vaga general cada setmana. Per ara serà de tres dies. Però volem arribar a fer-les de sis.

—I per què no de set?

—Imbecil! Perquè el diumenge ningú no la secundaria!

Ja sabíem el què volíem i teníem la informació sensacional que necessitàvem per tal que El Be Negro, en la data de la celebració del seu gloriós centenari, es col·loqués al costat dels rotatius més ben informats d'Europa, Àfrica, Àsia, Amèrica i Oceania; com si diguéssim de les cinc parts del món. I bans d'ensenyar l'orella, decidírem acomiadar-nos del gerent de la F. A. I., de la seva cotorra i dels llores que li guarden les espatlles.

Les malalties i llur convalescència

Les malalties deixen a la darrera febrera i anèmia; l'organisme ha emprat per vèncer la malaltia totes les seves reserves, i el cos roman mancat de defensa. Si no s'ajuda l'organisme amb un reconstituent energic, la convalescència és llarga i penosa; per això recomanem els meigs el Fosfo-Glicocola Domènec, el qual produeix una tonificació tan ràpida, que es nota abans d'acabar el primer flascó. Venda en farmàcies i Laboratori Domènec: Rda. S. Pau, 71.

Humanitats

Són tan esplèndids els fruits que dona l'exemple de l'Es. classans a la redacció de «La Humanitat», que aquest notable sistemàtic ja compta amb els seus companys de redacció per a la fundació de la seva Acadèmia que, amb l'ajuda oficial, començarà les seves tasques ben aviat, amb la publicació d'una nova gramàtica i un nou diccionari a contraposar amb el d'en Fabra. El fet que en Fabra sigui d'Acció Catalana, no es pot negar que justifica plenament tots els atacs que els humanitaris escrivents dirigeixen a les normes que propugna.

Act van unes quantes ovelletes de l'illustrat diari:

«Els pressumptes actors...» (No cal que diguem que aquests pressumptes, ací, no vol dir presumptes, sinó, senzillament, aspirants.)

«Allí, en aquell mitjà ambient...»

«Segurament seran processats tots dos per crechantament de l'ordre d'expulsió...»

«El poble, conscient de llur responsabilitat...»

«No palesant desitjos ni fractures de plegar...»

«...unes exhorbil·làncies pseudo-revolucionàries.»

«Miss Obrera Argentina, contra la seva voluntat, abandona Barcelona.»

A una taula ben proveïda no hi pot faltar

XAMPANY LAVERNOYA

CAVES J. RAVENTOS I SANT SADURNI DE NOYA

PLAÇA DE LA REPÚBLICA, 7

EL DOLOR

UN FLASCÓ DE CEREBRINO MANDRI

NO FA CAP ESTRALL ALS QUI PER SAVIA PRECAUCIÓ TENEN A CASA

Veritable específic del dolor nerviós o reumàtic, que desapareix per rebel que sigui. GUAREIX EL MAL de cap, neuràlgies (facials, intercostals, de ronyons, ciàtica) i les molèsties periòdiques pròpies de la dona

PREVENTIU I CURATIU DE LA GRIP

MAI NO PERJUDICA

TONIC MANDRI

PER A CONVALESCENTS, NEUROASTENICS, ANEMICS I DEBILITATS

ESPECIALITAT NACIONAL

QUE REUNEIX LES GARANTIES MAXIMES

Preparat per: Francesc Mandri, Metge i Químic-Farmacèutic al seu laboratori, Carrer de Provença, 203 - BARCELONA